

Szkota

gry
na Cytrze

z uwzględnieniem motywów swojskich

utożyt

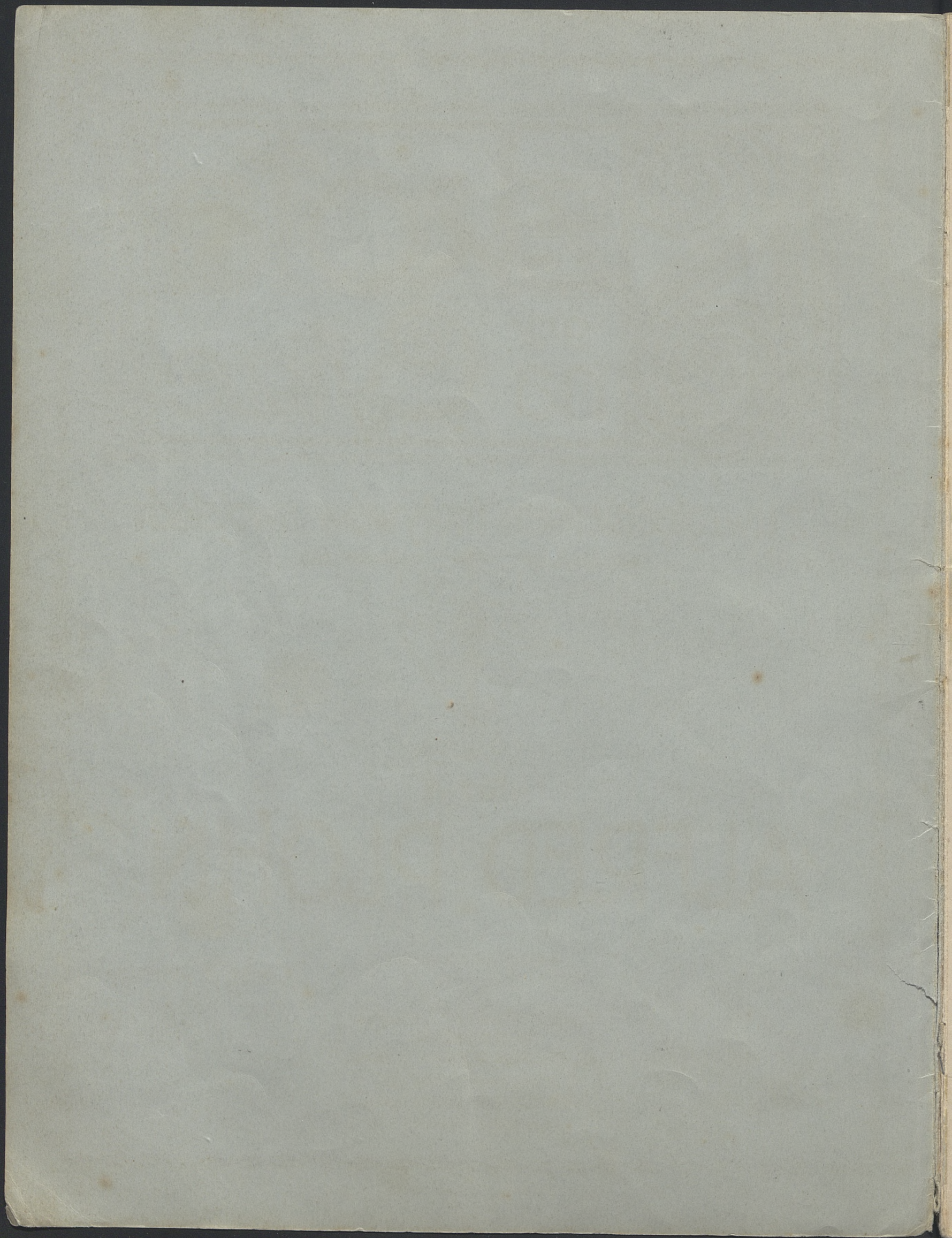
ALFRED PLOHN.

Cena 3 Korony.

Nakład i własność wydawców.
KRAKÓW,
A. PIWARSKI i S^{KA}.

Księgarnia i skład nut
(WARSZAWA, GEBETHNER i WOLFF.)

Copyright 1914 by A. Piwarski & Co

Szkota
 gry
 na **Cytrze**

z uwzględnieniem motywów swojskich

utożyt

ALFRED PLOHN.

Cena 3 Korony.

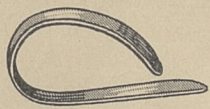
Nakład i własność wydawców.
KRAKÓW,
A. PIWARSKI i SKA.

Księgarnia i skład nut
 (WARSZAWA, GEBETHNER i WOLFF.)

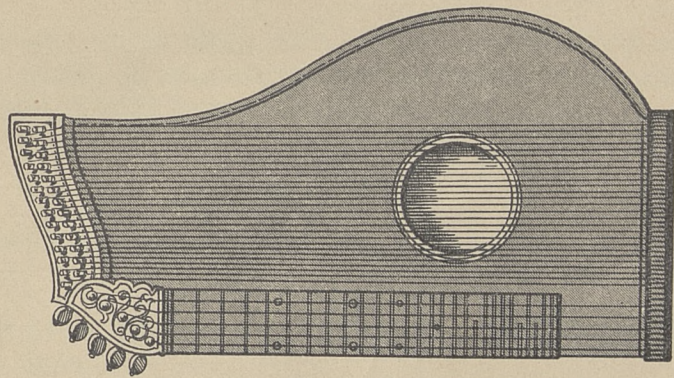
Copyright 1914 by A. Piwarski & Co

Muz. 12894 III

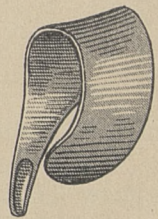

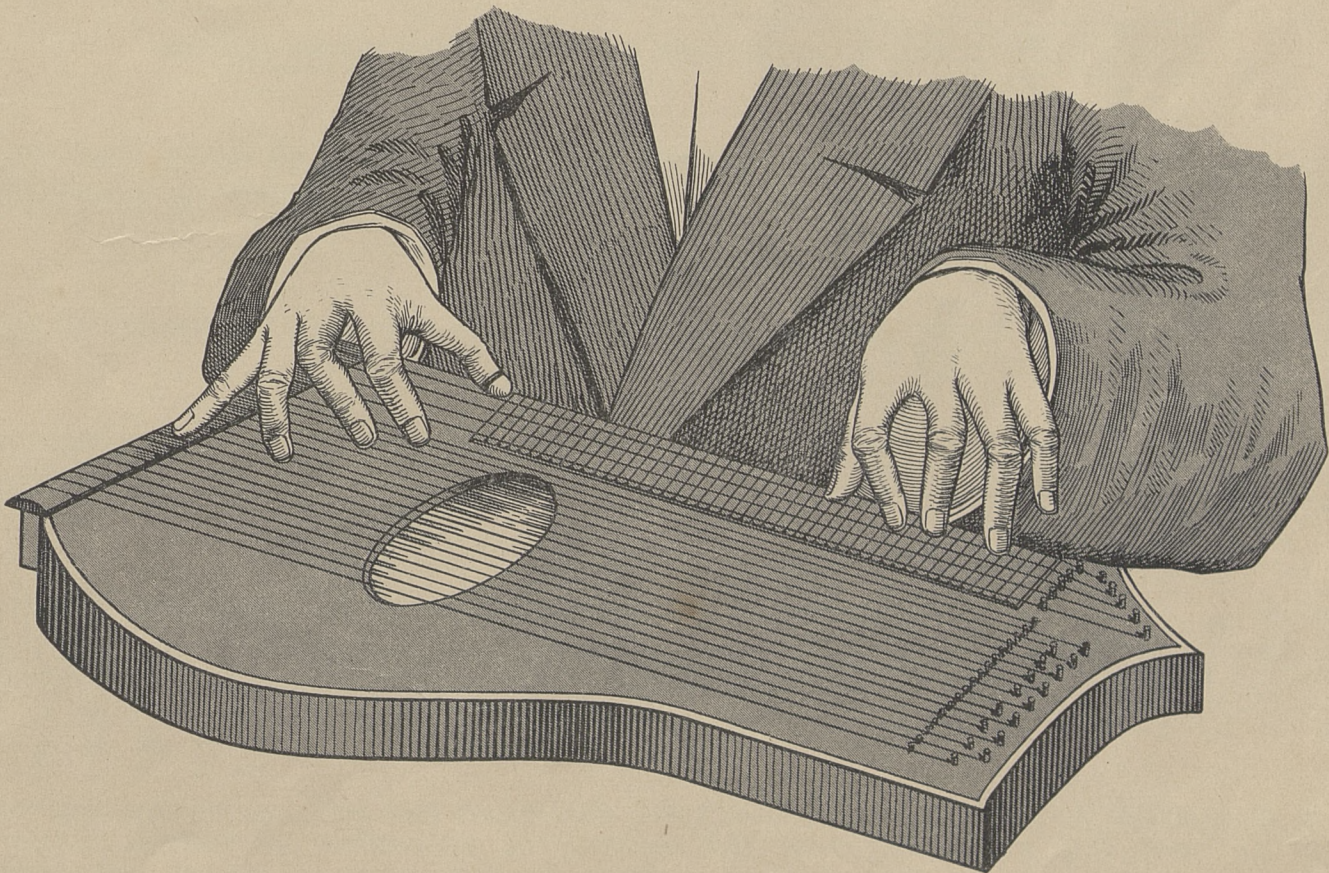
Pierścionek

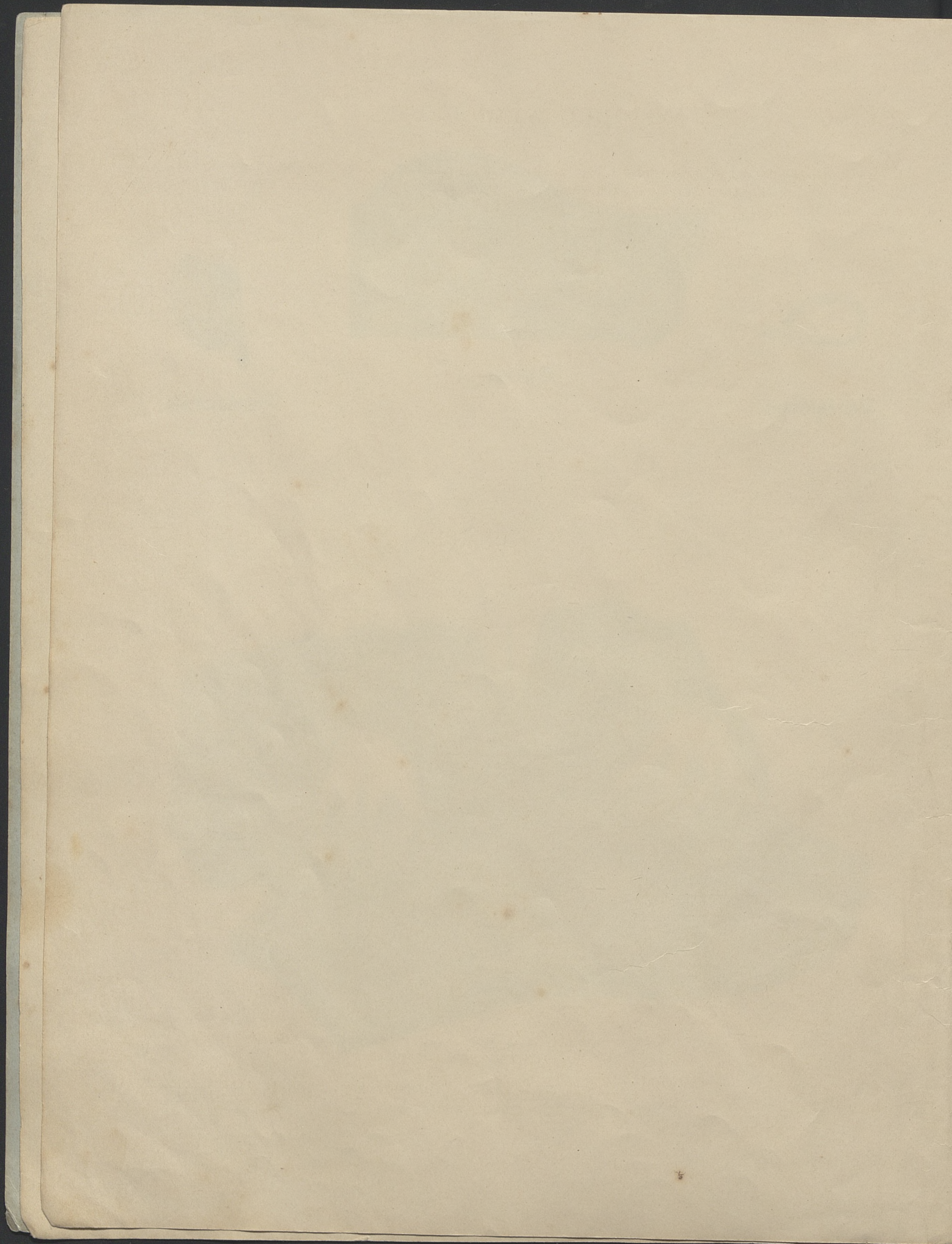

Cytra.

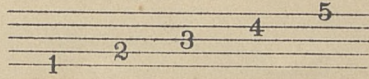
Pierścionek

Wstępne wiadomości.

Do obrazowego przedstawiania tonów służą znaki zwane nutami. Nuty są to małe czarne punkty lub owalne kółeczka , które służą do oznaczania poszczególnych tonów przy pomocy 5 poziomych linii. Nuty wpisujemy albo na, albo między linie a liczymy te linie z dołu

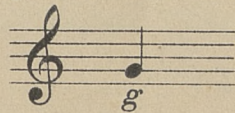

Chcąc nazwać poszczególne nuty, musimy znać t.z. alfabet muzyczny

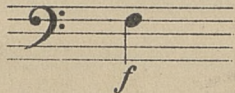
c, d, e, f, g, a, h,

ażeby zaś wiedzieć, gdzie poszczególne nuty umieszczamy na liniach, musimy znać jedną zasadniczą nutę i według tej nazwać inne.

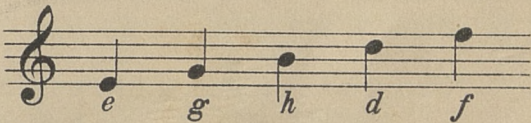
Do tego służy klucz. Dla cytry używane są 2 klucze wiolinowy i basowy. Klucz *g* czyli wiolinowy dlatego nazywa się kluczem *g*, bo obejmuje łukiem swoją drugą linię na której jest nuta *g*

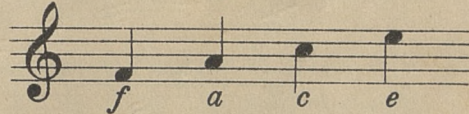
zaś klucz basowy nazywa się także kluczem *f* bo obejmuje łukiem swym czwartą linię, a nutę na tej linii położoną, nazwano *f*

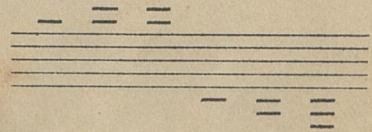
Nuty więc w kluczu wiolinowym umieszczone na liniach nazywają się:

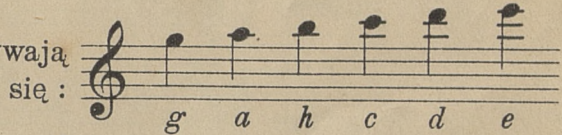
zaś nuty między liniami nazywają się:

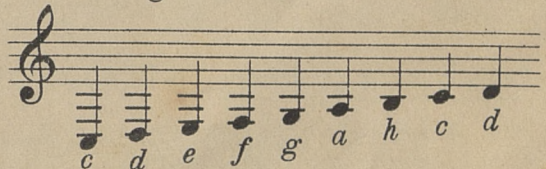
Nadto mamy jeszcze nuty przekraczające linie i do napisania tych służą linie pomocnicze, umieszczone pod pierwszą lub nad piątą linią

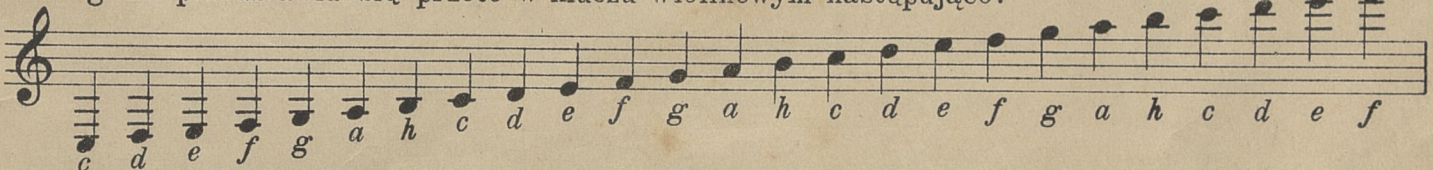
Nuty umieszczone nad piątą linią w kluczu wiolinowym nazywają się:

Nuty umieszczone pod pierwszą linią w kluczu wiolinowym nazywają się:

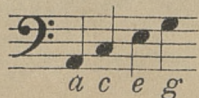

Szereg nut przedstawia się przeto w kluczu wiolinowym następująco:

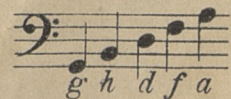

Mamy więc np. nutę *g*: 1/Dwa razy nadkreślona pod 1szą linią, 2/na linii drugiej, 3/Nad piątą linią; lub nutę *c*: 1/cztery razy nadkreślona pod pierwszą linią, 2/raz przekreślona pod pierwszą linią, 3/między linią trzecią i czwartą, 4/raz przekreślona nad linią piątą i t. p.

Jeśli w kluczu basowym na czwartej linii mamy *f*, to nuty umieszczone pomiędzy liniami nazywają się

zaś nuty umieszczone na liniach nazywają się:

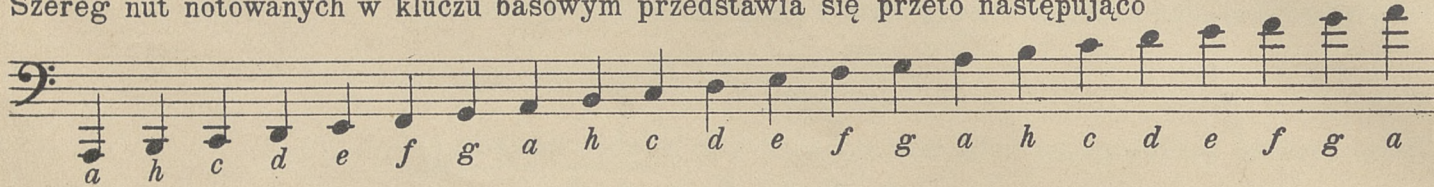
Nuty umieszczone nad piątą linią nazywają się:

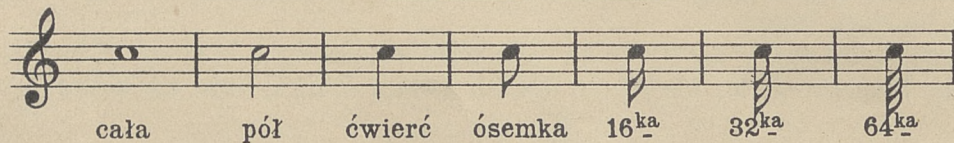
zaś nuty umieszczone pod pierwszą linią nazywają się:

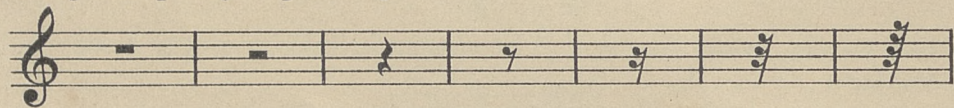
Szereg nut notowanych w kluczu basowym przedstawia się przeto następująco

Dzielimy nuty pod względem wartości na całe nuty, pół nuty, ćwierciowe, ósemkowe, szesnastki i t. p.

Odpowiednio dzielimy też pauzy/: przerwy:/ na:

Nuty 8-owe, 16-ki i t. p. piszemy też, jeśli przynajmniej 2 równowartościowe następują bezpośrednio po sobie, w ten sposób:

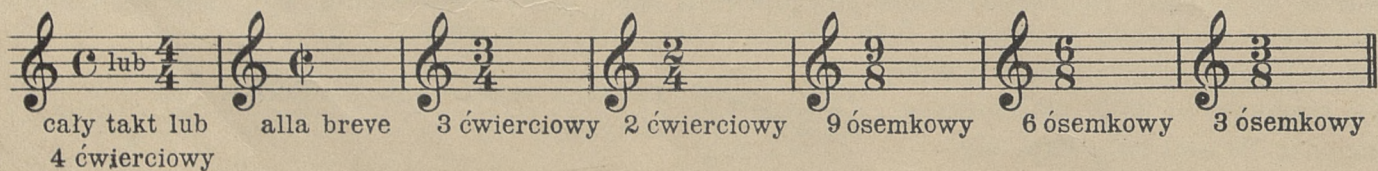
Punkt po nucie przedłuża ją o połowę jej wartości:

Dwa punkty po nucie. Jeśli mamy po nucie 2 punkty, to drugi równy jest połowie pierwszego, więc:

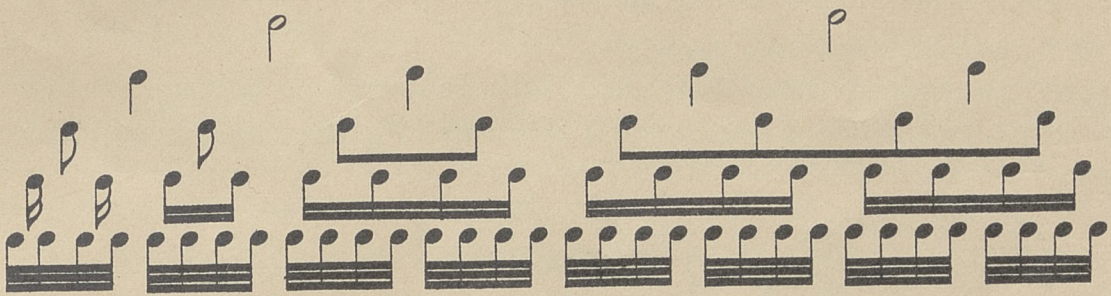

Każdy utwór muzyczny dzielimy na równe okresy czasu zwane taktami. Dwa takty odgraniczamy pionową kreską. Najbardziej używanymi są następujące rodzaje taktów:

cały takt lub 4 ćwierciowy alla breve 3 ćwierciowy 2 ćwierciowy 9 ósemkowy 6 ósemkowy 3 ósemkowy

Poniżej mamy tabelę, która podaje wartość poszczególnych nut wobec siebie

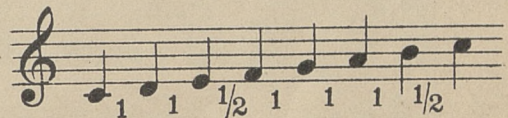

cała nuta	lub
2 pół nuty	„
4 ćwierciowe	„
8 ósemek	„
16 szesnastek	„
32 32 ^{ek} i t. d.	

Widzimy więc, że na jedną ćwierć nutę przypadają 2 ósemki, na jedną ósemkę 2 szesnastki i t. d., lecz zdarza się, że na jedną ćwierćnutę, przypadają 3 ósemki, lub 6 szesnastek i taką grupę zwiemy triolką np.

Rozróżniamy całe i półtony. Półtony mieszczą się stale między eif między hic; mamy więc, oznaczając całe tony liczbą 1, zaś półtony liczbą $\frac{1}{2}$

Jeśli chcemy oddalenie 2 tonów zmienić, to czynimy to za pomocą różnych znaków, które stawiamy bezpośrednio przed odpowiednią nutę i tak:

Krzyżyk # służy do podwyższenia nuty o pół tonu. —

Podwójny krzyżyk ## albo x do podwyższania o cały ton. —

Bemol b służy do obniżania nuty o pół tonu. —

Podwójny bemol bb obniża nutę o cały ton. —

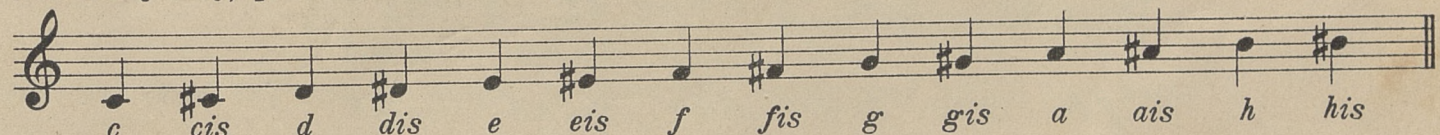
Kasownik k kasuje poprzedni znak: (krzyżyk lub bemol:) i przywraca nucie poprzednią wartość. —

Jeśli po podwójnym krzyżyku mamy jeden kasownik, to kasuje on tylko jeden krzyżyk a drugi zatrzymuje swoje znaczenie. —

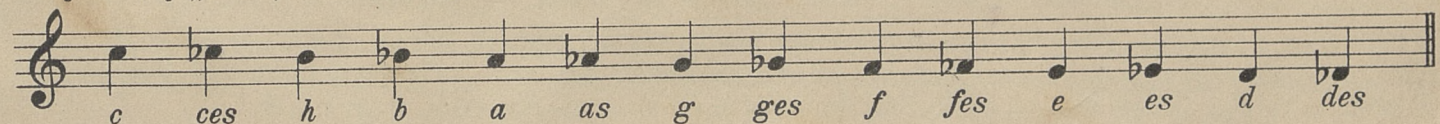
Jeśli chcemy cały podwójny krzyżyk skasować, musimy przed daną nutą umieścić podwójny kasownik kk. —

To samo odnosi się do podwójnego bemolu.

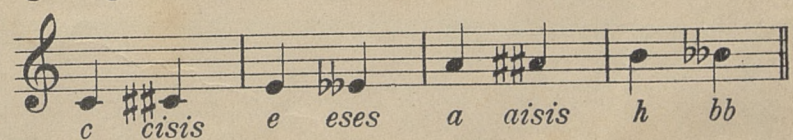
Do nazwy nuty, przed którą stoi krzyżyk dodajemy zgłoskę „is“, mamy więc:

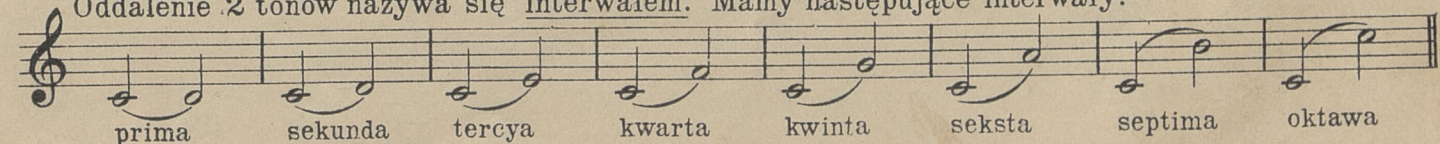
Do nazwy nuty, przed którą stoi bemol, dodajemy zgłoskę „es“ z wyjątkiem nuty *h*, która nie nazywa się „hes“, lecz *b*, więc:

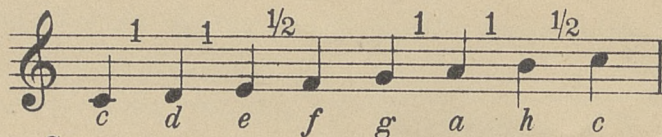
Jeżeli przed nutą jest podwójny krzyżyk, to dodajemy zgłoskę „isis“, a jeżeli podwójny bemol zgłoskę „eses n. p.

Oddalenie 2 tonów nazywa się interwałem. Mamy następujące interwały:

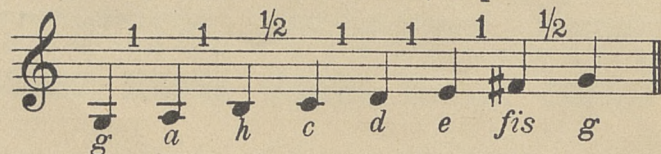

Następstwo tonów, od pewnego tonu aż do jego oktawy, zwiemy gamą; i tak tworzą tony:

gamę, którą nazywamy od jej początkowego tonu gamą C.

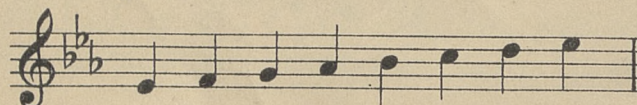
Gamę taką nazywamy gamą diatoniczną. Gamę diatoniczną można utworzyć od każdego tonu począwszy, lecz następstwo całych i półtonów, a mianowicie 2 całe tony i 1 półton, 3 całe tony i 1 półton: (1, 1, 1/2, 1, 1, 1, 1/2):, musi być zawsze zachowane, n. p.

Diatoniczne gamy dzielimy na durowe: (twarde:) i molowe: (miękie:), a nazwa odpowiedniej gamy zależy od pierwszego tonu np. *C dur*, *G dur*, *A mol* i t. p. Jeśli w pewnym utworze muzycznym stale jedna i ta sama nuta ma być podwyższoną, lub obniżoną, to nie umieszczamy wszędzie przed tą nutą krzyżyka lub bemolu, lecz piszemy na początku utworu zaraz po kluczu na odpowiadającej tej nutce linii ten znak, który ma znaczenie dla tej nuty w całym utworze: (o ile nie zostanie zmieniony:) np.

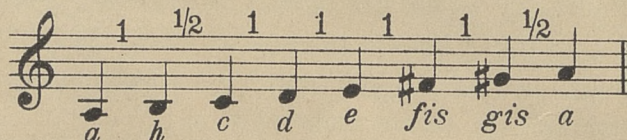
j. t. gama *G dur* i oznacza, że zamiast *f* mamy zawsze grać *fis*, albo *Es dur*.

t. z. że zamiast *h* mamy grać *b*, zamiast *e*, *es* i zamiast *a*, *as*. —

Jeśli jednak mamy nutę w ciągu utworu muzycznego chwilowo podwyższyć lub obniżyć, to piszemy w odpowiednim takcie przed tą nutą krzyżyk lub bemol, albo też — o ile na początku był znak odnoszący się do tej nuty — kasownik, lecz należy pamiętać, że znak ten ma znaczenie tylko w tym takcie, w którym został napisany.

Jeśli następstwo całych i pół tonów w gamie diatonicznej jest następujące 1, 1/2, 1, 1, 1, 1, 1/2 to taka gama nazywa się molową np. *A mol*.

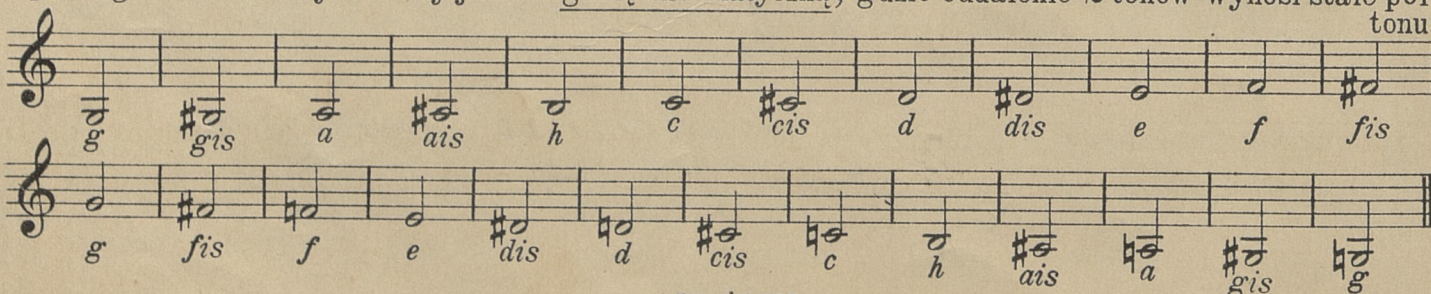

Każdej dur gamie odpowiada jedna molowa, a porządek tych gam diatonicznych podajemy poniżej:

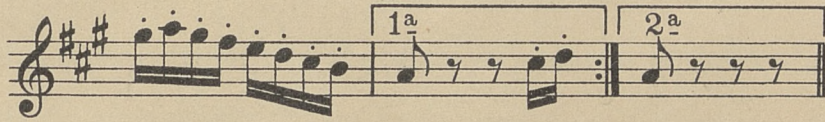
Widać więc z tego, że gamy durowe krzyżykowe postępują w kwintach licząc od *c* w górę *c*, *g*, *d*... zaś gamy bemolowe postępują w kwintach licząc od *c* na dół *c*, *f*, *b*, *es*,.... Gama molowa oddaloną jest od durowej o tercyę licząc wstecz od każdej durowej n. p. *c-a*, *a-fis*, *es-c*, *b-g*, i t. d.

Oprócz gam diatonicznych mamy jeszcze gamę chromatyczną, gdzie oddalenie 2 tonów wynosi stale pół tonu:

Poszczególne części utworu muzycznego oddziela się dwiema kreskami pionowymi ||, a koniec utworu oznacza kreska ||.— Jeśli utwór ma być powtarzany to piszemy znak :||.— Litery C. D. oznaczają włoskie słowo da capo: (od początku:) t. z. należy znowu zacząć od początku. Fine oznacza koniec utworu.— D. C. sin al Fine znaczy od początku aż do słowa „Fine.“

Dal segno S sin al Fine znaczy od znaku S aż do „Fine.“— Znak \longleftarrow pod nutą, lub szeregiem nut znaczy, że okres ten muzyczny należy coraz silniej: (głośniej): grać, zaś znak \longrightarrow, że należy grać coraz słabiej: (ciszej).— Liczby 1-a i 2-a nad taktem lub nad kilku taktami końcowymi oznacza prima volta: (pierwszy raz): i seconda volta: (drugi raz):

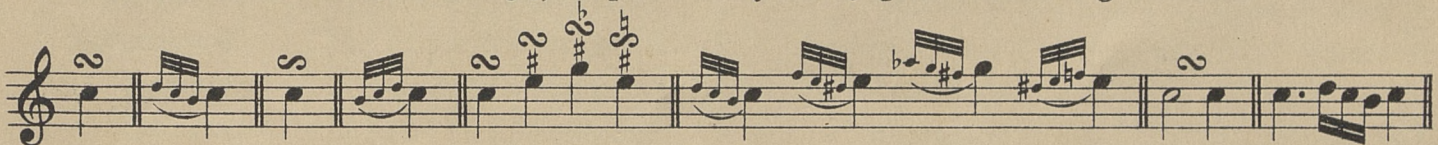

między tymi znakami znajduje się zawsze znak na powtarzanie. Oznacza to więc, że pierwszy raz należy grać aż do znaku powtarzania a przy powtórnym graniu należy takt znajdujący się pod znakiem [1^a] opuścić i grać takt znajdujący się pod znakiem [2^a] Korona ☉ nad nutą oznacza, że nutę tę należy dowolnie przedłużyć.

Odbitka j.t. mała nuta wpisana przed zwykłą, a ma ona być grana bardzo krótko

Znaki ∞ lub ∞ nad nutą oznaczają, że przed nutą należy grać odbitki tego kształtu:

Tryler wykonuje się przez bardzo szybkie zmienianie tonu głównego z następującym wyższym np.:

małe nuty na końcu taktu oznaczają sposób zakończenia tryleru.

Kropka nad nutą: (*staccato*): oznacza, że ma ona być grana zupełnie krótko np.

Łuk nad szeregiem nut: (*legato*): oznacza, że mają one być łączone, czyli grane bez przerwy n.p.:

Najbardziej używane wyrażenia włoskie:

Accelerando (<i>accel.</i>)	przyspieszająco	Forte, fortissimo (<i>f, ff.</i>)	silnie, bardzo silnie
Adagio	powoli	Largo	szeroko
Adagio non troppo	powoli, nie zanadto	Legato	łączone
Ad libitum (<i>Ad lib.</i>)	dowolnie	Leggiero (<i>legg.</i>)	łatwo
Agitato	niespokojnie	Lento	powoli
Alla Breve	krótko	Mezza voce	pół głosem
Alla Marcia	jak marsz	Mezza forte (<i>mf</i>)	na pół silnie
Alla Polacca	jak polonez	Moderato	spokojnie
Allegretto	trochę prędzej	Molto, di molto	bardzo
Allegro (Allo)	szybko, żywo	Piano, pianissimo (<i>p, pp</i>)	cicho, bardzo cicho
Allegro furioso	burzliwie	Presto	prędko
Allegro ma non troppo	nie zbyt prędko	Rallentando (<i>rall.</i>)	zwlekająco
Andante	powolnie	Rinforzando (<i>rfz</i>)	silnie
Animato, con anima	z duszą	Risoluto	odważnie
A poco a poco	z czasem	Ritardando (<i>rit.</i>)	odciągająco
A tempo	pierwsze tempo	Ritenuto (<i>rit.</i>)	powstrzymać
Brio, brioso	ogniście	Scherzando (<i>scherz.</i>)	tańcząco
Con amore	z miłością	Sempre	zawsze
Con fuoco	ogniście	Sforzato (<i>sfz</i>)	silnie
Con spirito	z duszą	Staccato (<i>stacc.</i>)	uderzone
Crescendo (<i>cresc.</i>)	głośniej	Stringendo	szybciej
Decrescendo (<i>decrec.</i>)	ciszej	Veloce	szybko
Diminuendo (<i>dim.</i>)	coraz ciszej	Vivo	żywo
Dolce, dolcissimo	mięko	Vivace	żywo
Energico	silnie	Volti subito (<i>V.S.</i>)	szybko obrócić

28

22

Struny akompaniamentu
Struny basowe
Melody

a contra (czterwona)
b " "
h " "
c " "
fis = as
cis = des (czterwona)
fis = ges
h
e
a (czterwona)
d
f
c
b = ais
es = dis
fis = as
cis = des (czterwona)
fis = ges
h
e
a (czterwona)
d
f
c
b = ais
es = dis
fis = as
as = fis

C Dur
G Dur
D Dur
A Dur
E Dur
F Dur
B dur
Es dur

prog 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

C
G
B
D
A

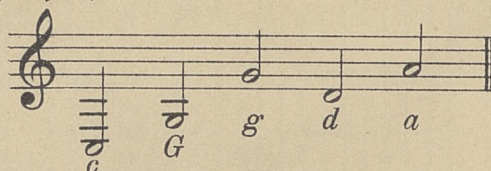
O grze na cytrze.

Cytra posiada zazwyczaj 34 strun, z których 5 jest umieszczonych ponad chwytnią: (Griffbrett), reszta zaś nad pudłem. Struny, znajdujące się nad chwytnią służą do grania melodi i akordów, a więc ponieważ utwory na cytrę pisze się w systemie 2-liniowym tak jak na fortepian grywa się na tych 5 strunach te nuty, które pisane są na pierwszym z obu systemów, czyli nuty wiolinowe: (notowane w kluczu wiolinowym). Struny te dla skrócenia nazywać będziemy: struny melodi. Struny umieszczone nad pudłem służą wyłącznie do grania akompaniamentu, a więc basu i akordów, czyli nut, pisanych w drugim rzędzie systemu i notowanych w kluczu basowym.

Struny melodi nazywają się od pudła licząc:

c, G, g, d, a,

i odpowiadają następującym tonom:

Dla odróżnienia oznaczać będziemy pierwszą strunę *g* przez „*G*“, drugą zaś literą „*g*“. – Struny umieszczone nad pudłem dzielą się na 2 rodzaje:

1) Struny akordowe i 2) struny basowe.

Struny akordowe nazywają się:

as, es, b, f, c, g, d, a, e, h, fis, cis, gis,

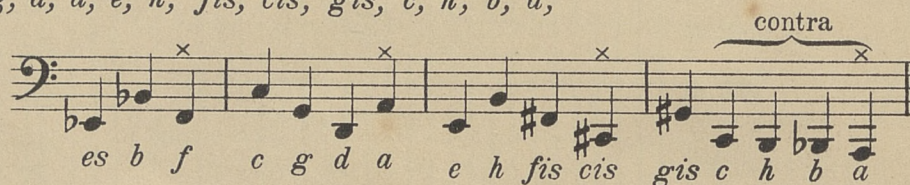
i odpowiadają następującym tonom:

Struny basowe nazywają się:

es, b, f, c, g, d, a, e, h, fis, cis, gis, c, h, b, a,

i odpowiadają następującym tonom:

Struny oznaczone znakiem *x* zawsze są czerwone, co ułatwia orientowanie się.

Wobec tego wszystkie struny przedstawione będą przez następujące tony:

Struny melodi	Struny akordowe	Struny basowe	contra

Skoro znane są już nazwy poszczególnych strun można przystąpić do gry. Cytrę kładzie się na stół cośkolwiek ukośnie, odsuwając stronę węższą (prawą:) od siebie, następnie kładzie się lewą ręką na chwytnią, prawą zaś opiera się małym palcem o listwę umieszczoną wzdłuż strun akordowych i basowych, ale tam gdzie się struny już kończą, gruby palec musi się znajdować nad strunami melodi tam, gdzie chwytnia się kończy, reszta palców na strunach na pudle umieszczonych. Na gruby palec prawej ręki nasadza się t. z. pierścień z rogu lub metalu. Pierścień ten musi zająć do połowy paznokcia i musi silnie i pewnie siedzieć, a koniec nie śmie być zbyt długim. Uderzenia pierścieniem w struny wykonuje się poruszając palec od siebie a po uderzeniu danej struny opiera się pierścień o następną strunę. Uderzenia te pierścieniem wykonywane są pomiędzy chwytnią i listwą.

Akompaniament i bas gra się pozostałymi 3 palcami prawej ręki.

Palce obu rąk oznaczamy zazwyczaj liczbami i tak: gruby palec 1., wskazujący 2., średni 3., a następny 4. Małego palca do gry wogóle nie używamy.

Kółko o nad nutą oznacza, że należy uderzyć struną wolną.

Gramy zatem palcem 1. prawej ręki melodyę, 2. i 3. akord, zaś 4. bas.

Ruch palców przy uderzaniu strun akordowych i basowych jest wprost przeciwny do ruchu palca 1-go a więc odbywa się w kierunku do grającego. I tu należy palce 2-gi, 3-ci i 4-ty po uderzaniu danych strun oprzeć o następujące struny, aby uderzone struny wolno wybrzmiały.

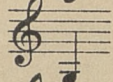
Lewa ręka służy do wydobywania rozmaitych tonów na 5 strunach melodyi, przez odpowiednie skracanie lub wydłużanie tych strun.

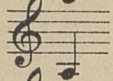
Na chwytalni umieszczone są poprzeczne listewki metalowe t. z. progi a oddalenie 2 progów równa się zawsze $\frac{1}{2}$ tonowi. Za pomocą 4 palców lewej ręki skracamy lub wydłużamy struny odpowiednio do wysokości tonu, bo im krótsza struna, tem wyższy ton wydaje. Rękę lewą należy trzymać cośkolwiek wklęsłe zawsze ponad strunami a palce należy stawiać silnie i z góry zawsze bezpośrednio przed progiem tak, aby palec nie dotykał strun sąsiednich. Dopóki dany ton brzmi należy palec trzymać na strunie.

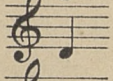
Jeśli zatem ustawimy pierwszy palec lewej ręki na 2-gim progu struny *c*, to otrzymamy ton *d* =

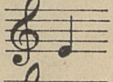
2-gi palec na 4. tym progu *c* struny otrzymamy ton *e* =

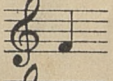
3-ci „ „ 5-tym „ *c* „ „ „ *f* =

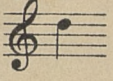
4-ty „ „ 7-ym „ *c* „ „ „ *g* =

2-gi „ „ 2-gim „ *G* „ „ „ *a* =

4-ty „ „ 7-mym „ *G* „ „ „ *d* =

1-szy „ „ 2-gim „ *d* „ „ „ *e* =

2-gi „ „ 3-cim „ *d* „ „ „ *f* =

3-ci „ „ 5-tym „ *a* „ „ „ *d* =

i t. p.

Jeśli chcemy grać nutę podwyższoną lub obniżoną, to palec lewej ręki musimy odpowiednio do tego albo posunąć o 1 próg do góry, albo na dół i tak n. p.

cis na strunie *c* grane będzie na progu 1-szym,

b „ „ „ *g* „ „ „ „ 3-cim,

fis „ „ „ *d* „ „ „ „ 4-tym,

b „ „ „ *a* „ „ „ „ 1-szym,

es „ „ „ *a* „ „ „ „ 6-tym,

i t. p.

Strojenie cytry. Strojenie 5 strun melodyi odbywa się wedle normalnego *a* trąbki, lub widełek strojkowych: (kamertonu) i wedle tego nastroić należy strunę *a*, następnie wyszukuje się na strunie

a ton *d* a więc na 5-tym progu i wedle tego stroi się następną strunę *d*, ale o oktawę niżej,

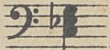
więc na ton *d* . — Na piątym progu struny *d* znajdziemy ton *g* wedle którego nastroi-

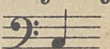
my następną strunę *g* a potem o oktawę niżej strunę czwartą *G* . — Na 5-tym progu

struny *G* znajduje się ton *c* wedle którego nastroimy 5-tą strunę *c* , lecz znowu

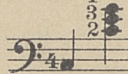
o oktawę niżej. Dla przekonania się, czy struny są dobrze nastrojone, należy wyszukać na strunie *c* ton *g*: 7-y próg: (na strunie *G* ton *g*): (12-ty próg:) na tej samej strunie ton *d*: (próg 7-y:) a na strunie *d* ton *a*: (próg 7-y:) wszystkie te tony muszą się zgodzić z odpowiednimi strunami.

Struny akordowe i basowe najlepiej można nastroić wedle odpowiednich tonów, wyszukanych na strunach melodyi, należy jednak pamiętać o tem, że niektóre struny należy nastroić o oktawę względnie o 2 oktawy niżej.

Akordy. Kilka tonów równocześnie uderzonych nazywamy akordem. Akord durowy składa się z primy, tercji i kwinty więc n.p. w gamie C dur: *c, e, g*, przyczem nuty, stanowiące jeden akord piszemy nad sobą, Akord molowy składa się także z primy, tercji i kwinty z tą atoli różnicą, że tercja jest o 1/2 tonu niższą, więc w naszym przykładzie zamiast *e* będzie *es* i to będzie akord *C mol*.

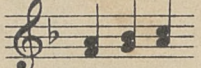
Na cytrze gramy akordy w ten sposób, że uderzamy najpierw strunę basową palcem czwartym prawej ręki a więc przy akordzie *C dur* strunę *C* a następnie palcami trzecim i drugim stru-

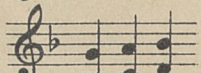
ny *c, e, g*, w ten sposób, że strunę *e* uderzamy palcem trzecim, zaś struny *c* i *g* jako obok siebie leżące palcem drugim. Dla oryentacji piszemy obok nut liczby, oznaczając palce, któ-

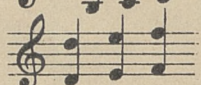
rymi struny mamy uderzyć a więc: Na strunach melodyi można także grać akordy, bądź to t. z. podwójne tony, lub też akordy, składające się z większej ilości tonów i do tego celu głównie służy druga: (pomocnicza) struna *g*.

Akordy na strunach melodyi gra się w ten sposób, że się n. p. na dwóch strunach przyciska odpowiednie progi a pierścieniem uderza się tak szybko obie struny, aby zabrzmiały równocześnie.

Poszczególne tony akordu należy zawsze grać - o ile możliwości - na strunach obok siebie leżących, n. p.

 tercyje te gra się na strunach *g* i *d*, albo

 seksty gra się na strunach *d* i *g*, lub też

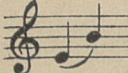
 oktawy gra się na strunach *a* i *d* i t. p.

Tony enharmoniczne są to tony jednakowo brzmiące, lecz rozmaicie notowane. Jeśli się bowiem przypatrzmy szeregowi 7 tonów gamy durowej n. p. *C dur* to przekonamy się, że przez podwyższenie jednego tonu i obniżenie następnego otrzymamy ten sam ton, a więc:

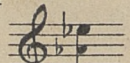
c-deses, cis-des, d-eses, dis-es, e-fes, eis-f, f-geses, fis-ges, g-asas, gis-as, a-bb, ais-b, h-ces, his-c.

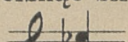
O tem należy szczególnie pamiętać przy wyszukiwaniu strun akordowych i basowych. Może się bowiem zdarzyć, że w danym utworze znajdziemy ton *ges*, której to struny wśród akordowych nie ma, ale wówczas należy grać strunę *fis*. i t. p.

Glissando. Jest to łączenie 2 lub więcej tonów odległych od siebie więcej aniżeli o 1 ton. Glissando oznacza się zwykle łukiem, choć także czasami znaleźć można także inne oznaczenia n. p. i t. p. a wykonuje się je w ten sposób, że się gruby palec kładzie paznogiem na odpowiedni próg pierwszego tonu, uderza strunę i posuwa się palec, nie odejmując go naturalnie od struny aż do progu odpowiadającego ostatniej nucie. Można też glissando w ten sposób wykonać, że się bierze jakiś ton

n. p. e 3-cim palcem lub 4-tym a gruby palec kładzie się na jeden z najbliższych progów i posuwa się go aż do *h*.

Flażyolet. Flażyolet, czyli dzwonekowe tony wydobywamy w dwojaki sposób. Albo kładzie się palec całkiem lekko na strunę tuż przed progiem, uderza się silnie pierścieniem i równocześnie odejmuje się palec lewej ręki od struny. Takie tony flażyoletowe oznacza się znakiem \circ lub \oplus nad nutą umieszczonym, a są to t. z. flażyolety naturalne.

Drugi sposób jest ten, że się silnie przyciska strunę w danym miejscu jednym palcem a drugi przykłada się lekko o odpowiednią ilość progów wyżej. Ten sposób notuje się tak: a oznacza to,

że nutę *as* należy przycisnąć silnie i trzymać należy przez cały czas, zaś *es* gra się tak jak flażyolet naturalny. Albo też: przytrzymuje się silnie dany ton *es*, lecz o oktawę niżej, a nutę *as* gra się jako flażyolet.

Wibracja. Jest to specjalny efekt, który osiąga się, poruszając palec lewej ręki, który przyciska strunę, równomiernie ruchem wahadłowym do i od siebie. Wibrację zastosować można przy nutach długich: (całych lub półnutach): a przy krótszych tylko wówczas, gdy utwór się gra w powolnym tempie.

Ćwiczenia dla ręki lewej.

Ćwiczenie 1.

Struna C

próg 0 0 2 2 4 4 5 5 7 7 5 5 4 4 2 2 0 0

palec 0 0 4 4 3 3 2 2 1 1 2 2 3 3 4 4 0 0

Struna G

próg 0 0 2 2 4 4 5 5 7 7 5 5 4 4 2 2 0 0

palec 0 0 4 4 3 3 2 2 1 1 2 2 3 3 4 4 0 0

Struna g

próg 0 0 2 2 4 4 5 5 7 7 5 5 4 4 2 2 0 0

palec 0 0 4 4 3 3 2 2 1 1 2 2 3 3 4 4 0 0

Struna D

próg 0 0 2 2 3 3 5 5 7 7 5 5 3 3 2 2 0 0

palec 0 0 4 4 3 3 2 2 1 1 2 2 3 3 4 4 0 0

Struna A

próg 0 0 2 2 3 3 5 5 7 7 5 5 3 3 2 2 0 0

palec 0 0 4 4 3 3 2 2 1 1 2 2 3 3 4 4 0 0

Ćwiczenie 2.

Struna C

próg 0 4 7 2 5 0 7 5 4 0 2 7 5 4 2 0

palec 0 3 1 4 2 0 1 2 3 0 4 1 2 3 4 0

Struna G

próg 0 4 7 2 5 0 7 5 4 0 2 7 5 4 2 0

palec 0 3 1 4 2 0 1 2 3 0 4 1 2 3 4 0

Struna g

próg 0 4 7 2 5 0 7 5 4 0 2 7 5 4 2 0

palec 0 3 1 4 2 0 1 2 3 0 4 1 2 3 4 0

Struna D

próg 0 3 7 2 5 0 7 2 3 0 2 7 5 3 2 0

palec 0 3 1 4 2 0 1 2 3 0 4 1 2 3 4 0

Struna A

próg 0 3 7 2 5 0 7 2 3 0 2 7 5 3 2 0

palec 0 3 1 4 2 0 1 2 3 0 4 1 2 3 4 0

Ćwiczenie 3.

Struna C Struna G Struna D Struna A

Gama C dur

próg 0 2 4 5 0 2 4 5 0 2 3 5 0 2 3 5 7

palec 0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 2 1

Struna A Struna D Struna G Struna C

7 5 3 2 7 5 3 2 7 5 4 2 7 5 4 2 0

1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 0

Ćwiczenie 4.

C dur

palec 0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 2 1

1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 0

G dur

palec 0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 2 1 1 1 1 1 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 0

Ćwiczenie 5.

palec 0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 0

0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 2 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 0

Ćwiczenie 6.

0 4 3 2 0 4 3 2 3 4 1 2 3 4 0 0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 2 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4

0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 2 1 1 1 1 1 1 2 3 4 2 1 3 4 1 2 3 4 0

Ćwiczenie 7.

0 4 3 2 1 3 4 0 4 2 3 4 0 3 1 3 2 1 3 0 4 2 3 4 0 3 1 3 0

0 4 3 2 1 3 4 0 4 2 3 4 0 3 1 3 2 1 3 0 4 2 3 4 0 3 1 3 0

0 4 3 2 1 3 4 0 4 2 3 4 0 3 1 3 2 1 3 0 4 2 3 4 0 3 1 3 0

0 4 3 2 1 3 4 0 4 2 3 4 0 3 1 3 2 1 3 0 4 2 3 4 0 3 1 3 0

0 4 3 2 1 3 4 0 4 2 3 4 0 3 1 3 2 1 3 0 4 2 3 4 0 3 1 3 0

Ćwiczenie 8.

0 4 3 2 4 3 2 1 3 2 0 4 2 0 4 3 0 4 3 2 4 3 2 1 3 2 0 4 2 0 4 3

0 4 3 2 4 3 2 1 3 2 0 4 2 0 4 3 0 4 3 2 4 3 2 1 3 2 1 1 1

1 1 1 2 1 1 2 3 1 2 3 4 2 3 4 0 3 4 0 2 4 0 2 3 1 2 3 4 2 3 4 0

3 4 0 2 4 0 2 3 1 2 3 4 2 3 4 0 3 4 0 2 4 0 2 3 1 2 3 4 2 3 4 0

Ćwiczenie 9.

0 3 0 2 4 2 3 2 1 3 1 3 2 4 1 2 3 0 2 4 1 3 1 2 3 0 3 0 2 4 2 4

0 3 0 2 4 3 2 4 2 1 2 0 0 3 3 1 2 2 2 4 3 3 0 3 2 0 3 0 0

Ćwiczenia dla ręki prawej.

Ćwiczenie 10. Obie struny uderzac 2gim palcem.

Ćwiczenie 11.

Ćwiczenie 12.

Ćwiczenie 13.

Ćwiczenie 14.

Ćwiczenie 15.

Ćwiczenie 16.

Ćwiczenie 17.

Ćwiczenie 18.

0 4 3 2 1 2 3 4 0 4 3 2 0 4 3 2 1 2 3 4 1 2 3 4 0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 2 1 2 3 4

1 2 3 4 1 2 3 4 0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 2 0 4 3 2 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4 0

Ćwiczenie 19.

2 0 4 3 1 2 3 2 4 2 4 0 3 4 0 4 2 0 3 4 0 2

p

0 0 4 0 2 0 0 0 4 0 2 1 2 0 4 2 2 2 3 4 0 2

f *p*

Ćwiczenie 20.
Tempo walca.

2 0 0 2 3 4

p

3 2 3 4 0 4 1 2

2 2 0 3 1 2 3

3 4 1 2 3 4 0 0 2 3 4 4 3

f *f* *pp*

Ćwiczenie 21.
Allegro.

0 4 0 2 3 4 3 4 0 0 4 0 4 3 0 4 0 2

f

1 3 1 2 2 3 0 3 4 0 4 3 2 4 3 4 0 4 2

ff

Ćwiczenie 22.
Tempo marsza.

0 0 2 3 4 1 2 3 1 4 0 0 2 3 4 1 2 1 4

f *p*

0 0 2 3 1 2 0 2 4 4 3 2 4 3 0 4 2

f

Ćwiczenie 23.

4 2 3 0 3 4 0 2 3 1 1 4 3 4 2 3 0 0 3 4 2 0 2 4 2 1 4 3

4 2 3 4 2 4 3 4 0 3 0 4 2 0 3 0 4 3 4 2 4 2 3 0 3 0 4 2 0 3 0 4 3

Ćwiczenie 24.
Moderato.

2 3 4 1 1 4 2 4 1 3 3 3 1 2 3 2 2 3 4 1 1 4 2 4

p

3 3 4 3 2 4 2 0 3 4 0 4 2 2 0 4 0 4 1 2 4

f

3 3 3 3 3 4 4 0 4 3 2 0 4 3 2 1 2 3 4 1 2 4 1 2 3 4 1

2 0 0 4 3 2 1 2 1 3 0 3 4 3 2 0 4 3 2 1 2 0 2

p

Ćwiczenie. Ważniejsze gamy durowe i molowe w pierwszej pozycji. Palce prawej ręki należy trzymać przez cały czas na odpowiednich strunach basowych i akordowych wedle podanego na początku akordu

C Dur

A mol

G Dur

E mol

D Dur

H mol

A Dur

Fis mol

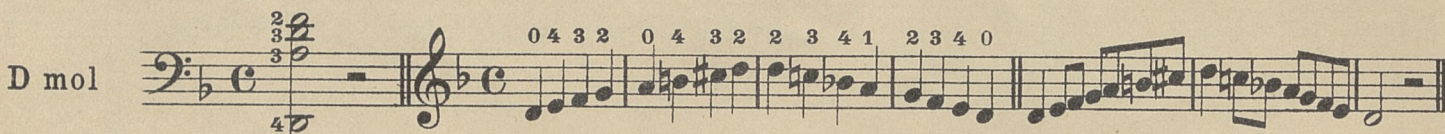
E Dur

Cis mol

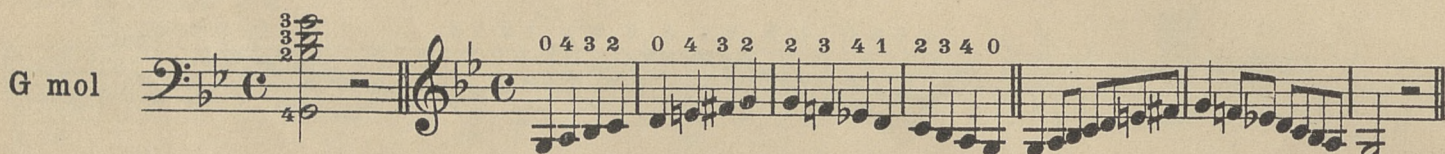
H Dur

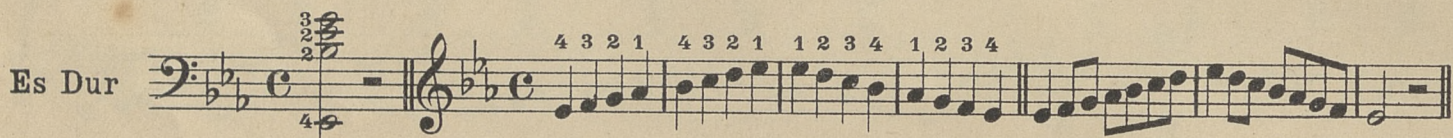
Gis mol

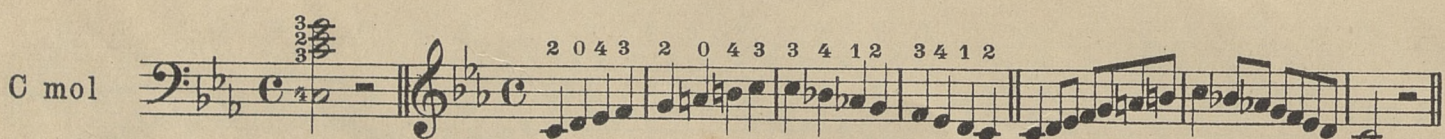
F Dur

D mol

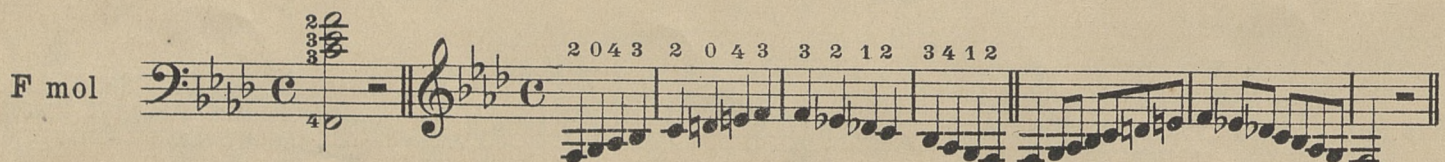
B Dur

G mol

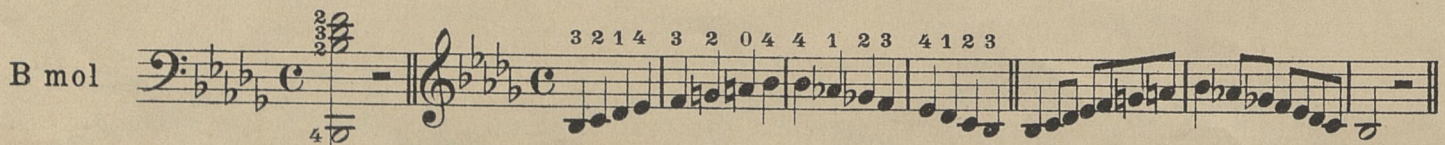
Es Dur

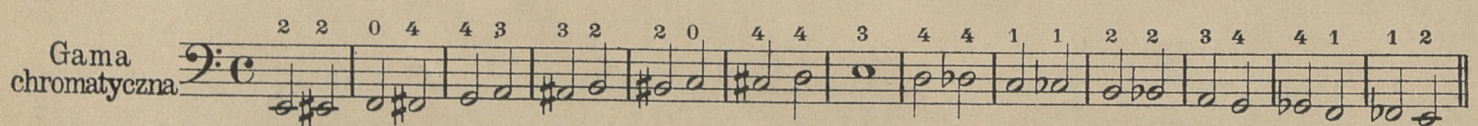
C mol

As Dur

F mol

Des Dur

B mol

Gama chromatyczna

Pozycja II.

4^{ty} palec kładziemy na 4^{ty} próg; 3^{ci} palec na 5^{ty} próg; 2^{gi} palec na 7^y próg; 1^{szy} palec na 9^{ty} i 10^{ty} próg.

Struna C Struna G Struna D Struna A

palec 2 1 4 2 2 1 4 3 2 1 1 3 2 1 1

próg 7 9 4 5 7 9 4 5 7 9 10 5 7 8 10

Gama G Dur

Ćwiczenie 26.

Moderato.

2 4 1 2 3 1 2 3 1 1 2 3 1 2 2 1 1 2 3 1 1 1 2 3

p *pp* *p*

Allegro.

2 1 4 3 2 1 1 1 1 2 3 2 1 2 3 4 1 2 3 1 1 2 3 2 1 4 3 2 1 1 1 1 3 3 1 1

f

2 1 1 1 1 2 3 2 3 4 1 2 2 2 1 2 4 2 3 4 1 1

p

2 2 1 2 4 2 4 2 1 2 3

Pozycja III.

4^{ty} palec kładziemy na 6^{ty} próg; 3^{ci} palec na 7^y próg; 2^{gi} palec na 9^{ty} próg; 1^{szy} palec na 11^{ty} i 12^{ty} próg.

Struna C Struna G Struna D Struna A

2 palec 1 4 3 2 1 4 3 2 1 1 3 2 1 1

próg 9 11 6 7 9 11 6 7 9 11 12 7 9 11 12

Gama A Dur

Ćwiczenie 27. Risoluto.

3 3 3 3 3 2 2 2 2 3 1

p

1 1 1 1 1 2 1

f

2 2 2 1 2 3 3 3 3 3 3

decresc. *p*

First system of musical notation. Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#). The right hand has a half note G4 with a finger number '2' above it, followed by a half note A4 with a finger number '2' above it, and a half note B4 with a finger number '2' above it. The left hand has a half note G3 with a finger number '2' above it, followed by a half note A3 with a finger number '2' above it, and a half note B3 with a finger number '2' above it. The system concludes with a half note G4 with a finger number '1' above it and a half note F#4 with a finger number '1' above it.

Second system of musical notation. Treble clef, key signature of two sharps. The right hand has a half note G4 with a finger number '2' above it, followed by a half note A4 with a finger number '3' above it, and a half note B4 with a finger number '4' above it. The left hand has a half note G3 with a finger number '2' above it, followed by a half note A3 with a finger number '3' above it, and a half note B3 with a finger number '4' above it. The system concludes with a half note G4 with a finger number '1' above it and a half note F#4 with a finger number '1' above it.

Third system of musical notation. Treble clef, key signature of two sharps. The right hand has a half note G4 with a finger number '2' above it, followed by a half note A4 with a finger number '3' above it, and a half note B4 with a finger number '1' above it. The left hand has a half note G3 with a finger number '2' above it, followed by a half note A3 with a finger number '1' above it, and a half note B3 with a finger number '4' above it. The system concludes with a half note G4 with a finger number '3' above it, followed by a half note A4 with a finger number '1' above it, and a half note B4 with a finger number '1' above it. A dynamic marking 'f' is present in the left hand.

Fourth system of musical notation. Treble clef, key signature of two sharps. The right hand has a half note G4 with a finger number '2' above it, followed by a half note A4 with a finger number '3' above it, and a half note B4 with a finger number '4' above it. The left hand has a half note G3 with a finger number '4' above it, followed by a half note A3 with a finger number '3' above it, and a half note B3 with a finger number '2' above it. The system concludes with a half note G4 with a finger number '1' above it, followed by a half note A4 with a finger number '1' above it, and a half note B4 with a finger number '2' above it.

Fifth system of musical notation. Treble clef, key signature of two sharps. The right hand has a half note G4 with a finger number '4' above it, followed by a half note A4 with a finger number '2' above it, and a half note B4 with a finger number '1' above it. The left hand has a half note G3 with a finger number '4' above it, followed by a half note A3 with a finger number '1' above it, and a half note B3 with a finger number '4' above it. A dynamic marking 'p' is present in the left hand. The system concludes with a half note G4 with a finger number '1' above it, followed by a half note A4 with a finger number '3' above it, and a half note B4 with a finger number '1' above it.

Sixth system of musical notation. Treble clef, key signature of two sharps. The right hand has a half note G4 with a finger number '2' above it, followed by a half note A4 with a finger number '2' above it, and a half note B4 with a finger number '1' above it. The left hand has a half note G3 with a finger number '2' above it, followed by a half note A3 with a finger number '1' above it, and a half note B3 with a finger number '4' above it. The system concludes with a half note G4 with a finger number '3' above it, followed by a half note A4 with a finger number '1' above it, and a half note B4 with a finger number '1' above it.

Pozycja IV.

4^{ty} palec kładziemy na 7^y próg; 3^{ci} palec na 8^y próg; 2^{gi} palec na 10^{ty} próg; 1^{szy} palec na 12^{ty} i 13^{ty} próg.

	Struna C	Struna G	Struna D	Struna A
palec	2 1	4 3 2 1	4 3 2 1	3 2 1 1
próg	10 12	7 8 10 12	7 8 10 12 13	8 10 12 13

Ćwiczenie 28.
Allegretto.

Pozycja V.

4^{ty} palec kładziemy na 9^{ty} próg; 3^{ci} palec na 10^{ty} próg; 2^{gi} palec na 12^{ty} próg; 1^{szy} palec na 14^{ty} i 15^{ty} próg.

	Struna C	Struna G	Struna D	Struna A
palec	2 1	4 3 2 1	4 3 2 1	3 2 1
próg	12 1	9 10 12 14	9 10 12 14	15 10 12 14 15

Ćwiczenie 29. Moderato.

Pozycja VI.

4^{ty} palec kładziemy na 11^{ty} próg; 3^{ci} palec na 12^{ty} próg; 2^{gi} palec na 14^{ty} próg; 1^{szy} palec na 16^{ty} i 17^{ty} próg;

	Struna C	Struna G	Struna D	Struna A
	palec 2	1	4 3 2 1	3 2 1 1
	próg 14	11 12	11 12 14 16	17 12 14 16 17

Ćwiczenie 30.
Allegro.

Pozycja VII.

4^{ty} palec kładziemy na 12^{ty} próg; 3^{ci} palec na 13^{ty} próg; 2^{gi} palec na 15^{ty} próg; 1^{szy} palec na 17^{ty} i 18^{ty} próg;

Struna C Struna G Struna D Struna A

palec 2 1 4 3 2 1 4 3 2 1 1 3 2 1 1

próg 15 17 12 13 15 17 12 13 15 17 18 13 15 17 18

Gama
Es Dur

Ćwiczenie 31.

Agitato.

f

ritard.

atempo

p

Gamy durowe i molowe w kilku oktawach.

Z jednej pozycji do innej przejść należy zawsze tak, aby układ palców był najdogodniejszy (wedle przykładu gamy C Dur.)

Ćwiczenie 32.

C Dur

A mol

G Dur

E mol

D Dur

H mol

A Dur

Fis mol

E Dur

Detailed description of the musical score: The exercise consists of nine key signatures, each with two staves. The first staff of each key signature shows the scale with fingerings: 0, 4, 3, 2, 0, 4, 3, 2, 0, 4, 3, 2, 0, 4, 3, 2, 1, 4, 3, 2, 1, 1. The second staff shows the scale without fingerings. The keys are: C Dur, A mol, G Dur, E mol, D Dur, H mol, A Dur, Fis mol, and E Dur. The notation is in treble clef with a common time signature (C).

Cis mol

H Dur

Gis mol

Fis Dur

Dis mol

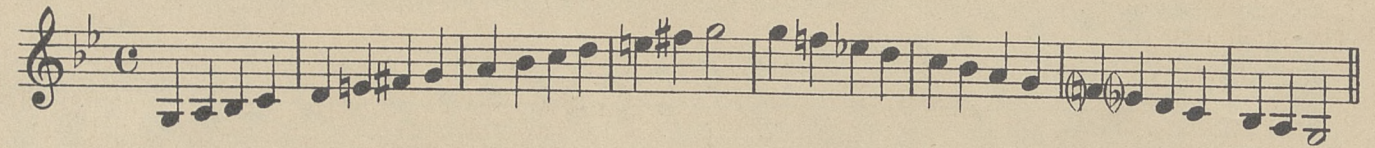
Cis Dur

Ais mol

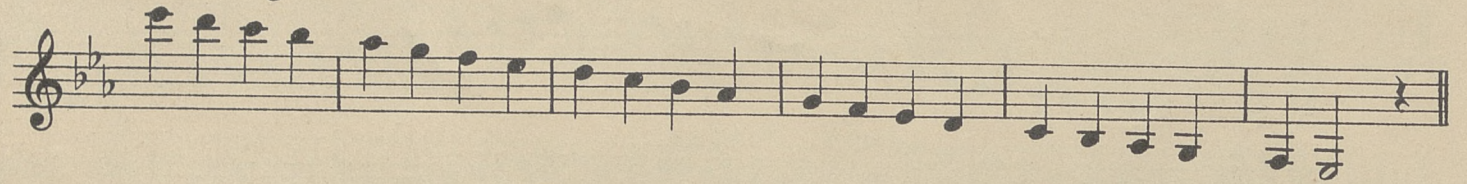
F Dur

D mol

B Dur

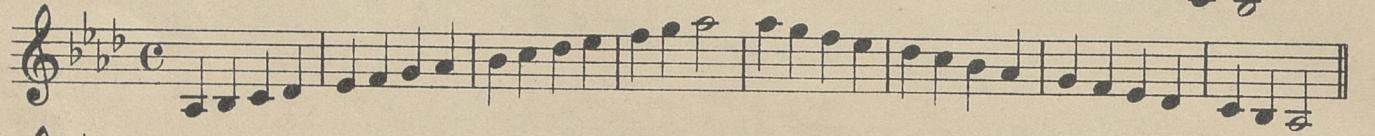
G mol

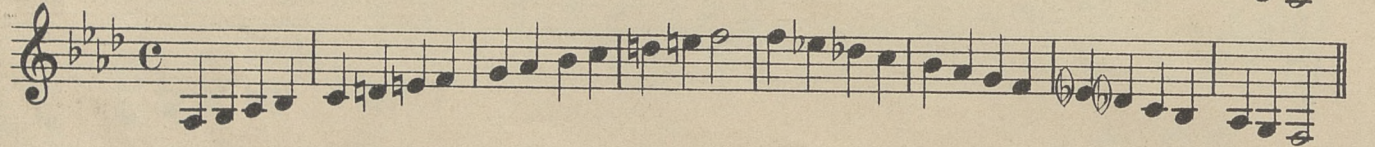
Es Dur

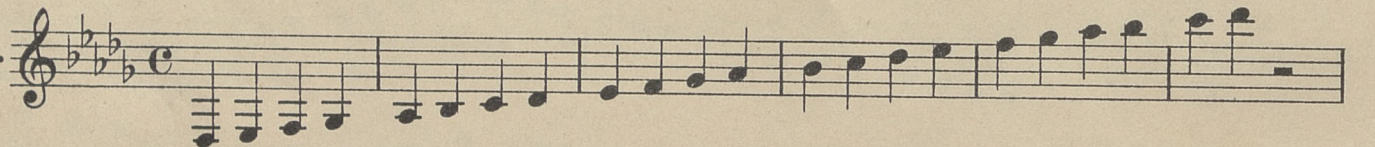

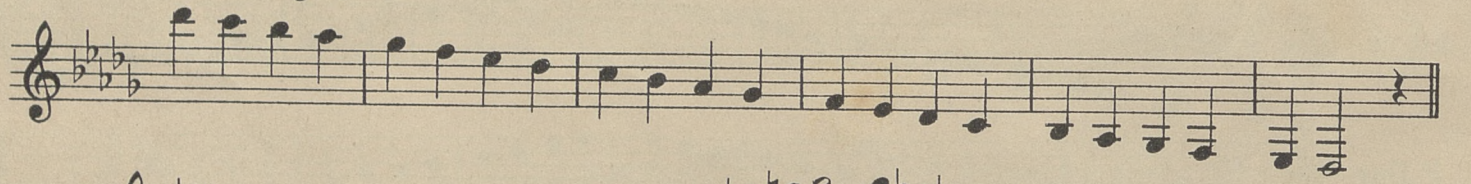
C mol

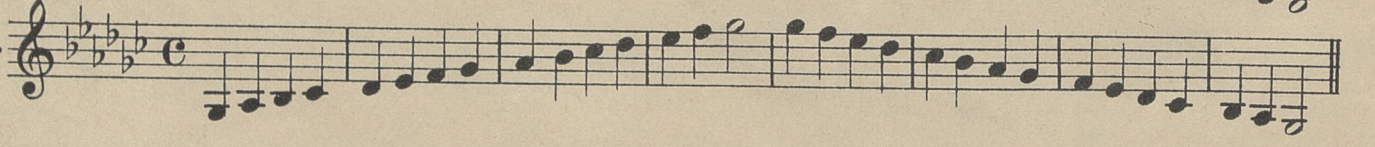
As Dur

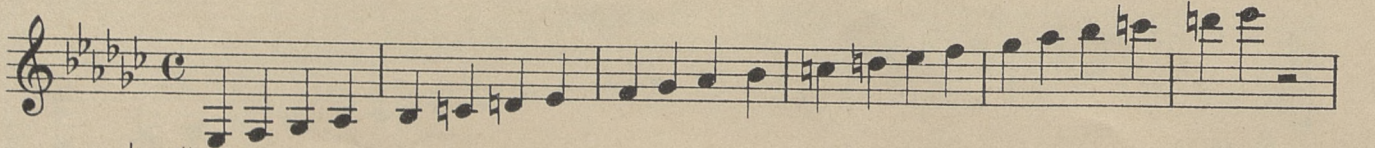
F mol

Des Dur

B mol

Ges Dur

Es mol

Akordy durowe molowe i septymowe.

(Dwie obok siebie leżące struny uderza się zawsze jednym palcem, (2^{gim} lub 3^{cim}) trzecią strunę pozostałym palcem (3^{cim} lub 2^{gim})

Cwiczenie 33.

Septymowy

C Dur A mol

G Dur E mol

D Dur H mol

A Dur Fis mol

E Dur Cis mol

H Dur Gis mol

Fis Dur Dis mol

F Dur D mol

B Dur G mol

Es Dur C mol

As Dur F mol

Des Dur B mol

Akordy (ręka lewa.)

Ćwiczenie 34.

Tercye

Seksty

Oktawy

Unisono

Ćwiczenie 35.

Trójdźwięki

Ćwiczenie 36.

Ćwiczenie 37.

Two systems of piano exercises. Each system consists of a grand staff with a treble and bass clef. The first system includes a dynamic marking of *f* (forte) in the second measure of the treble staff. The second system includes a dynamic marking of *p* (piano) in the first measure of the bass staff.

Ćwiczenie 38.

Exercise 38, consisting of a grand staff in 3/4 time. The treble staff begins with a dynamic marking of *p* (piano) and includes a *cresc.* (crescendo) marking in the fifth measure. The bass staff has a whole rest in the first measure.

Two systems of piano exercises. Each system consists of a grand staff with a treble and bass clef. The first system includes a dynamic marking of *f* (forte) in the second measure of the treble staff.

Ćwiczenie 39.
Allegro.

Exercise 39, first system, consisting of a grand staff in 2/4 time. The tempo is marked *Allegro*. The treble staff begins with a dynamic marking of *f* (forte). The bass staff has a whole rest in the first measure.

Exercise 39, second system, consisting of a grand staff with a treble and bass clef. The treble staff includes a dynamic marking of *f* (forte) in the first measure.

Exercise 39, third system, consisting of a grand staff with a treble and bass clef. The treble staff includes a dynamic marking of *f* (forte) in the first measure.

Flażyolety.

Flaż. naturalne gra się zawsze na progach: 4., 5., 7., 9., 12., 19., 24., i 28. a wszystkie z wyjątkiem 12., 19., 24., i 28., brzmią o oktawę wyżej. Flaż. gra się zazwyczaj 2^{gim} palcem.

Diagram illustrating the natural harmonics (Flażyolety) for strings C, G, g, D, and A. The fret positions are indicated by 'Flag.' and a circle above the staff. The frets shown are 4, 5, 7, 9, 12, 16, 19, 24, and 28.

Flażyolety sztuczne gra się 2 palcami n.p. Struna g Struna D Struna A

Artificial harmonics (Flażyolety sztuczne) for strings C, G, g, D, and A, played with two fingers. The notation shows chords and notes for each string.

Cwiczenie 40.

Exercise 40 (Cwiczenie 40) showing a sequence of notes and chords on a treble clef staff. The exercise is marked 'Flag.' and includes a double bar line.

Krakowiak.

Piosenka ludowa.

Trzeci Maj.
Moderato.

Musical notation for the first system of 'Trzeci Maj.' in 3/4 time, key of B-flat major. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes. The left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. A piano (*p*) dynamic marking is present.Musical notation for the second system of 'Trzeci Maj.' in 3/4 time, key of B-flat major. The right hand continues the melodic line. The left hand accompaniment includes chords and moving lines. Dynamics range from piano (*p*) to forte (*f*).

„Echa mego Jubileuszu” Walc.

A. Wronski Op. 196.

Musical notation for the first system of 'Echa mego Jubileuszu' in 3/4 time, key of D major. The right hand has a simple melodic line. The left hand features a steady accompaniment of chords. A mezzo-forte (*mf*) dynamic marking is present.

Musical notation for the second system of 'Echa mego Jubileuszu' in 3/4 time, key of D major. The right hand continues the melodic line. The left hand accompaniment consists of chords and single notes.

Musical notation for the third system of 'Echa mego Jubileuszu' in 3/4 time, key of D major. The right hand continues the melodic line. The left hand accompaniment consists of chords and single notes. A mezzo-forte (*mf*) dynamic marking is present.Musical notation for the fourth system of 'Echa mego Jubileuszu' in 3/4 time, key of D major. The right hand continues the melodic line. The left hand accompaniment consists of chords and single notes. A forte (*f*) dynamic marking is present.

Miło to widzieć ojcu lub matce.

Musical score for 'Miło to widzieć ojcu lub matce.' in G major, 3/4 time. The piece consists of two systems of music. The first system has 8 measures, and the second system has 8 measures. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand, featuring chords and moving bass lines.

Walc tyrolski.

Musical score for 'Walc tyrolski.' in G major, 3/4 time. The piece consists of two systems of music. The first system has 8 measures, and the second system has 8 measures. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand, featuring chords and moving bass lines. The dynamic marking *mf* is present.

Continuation of the 'Walc tyrolski.' score, consisting of two systems of music. The first system has 8 measures, and the second system has 8 measures. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand, featuring chords and moving bass lines.

Tysiąc walecznych.

Andante.

Musical score for 'Tysiąc walecznych.' in G major, 3/4 time. The piece consists of two systems of music. The first system has 8 measures, and the second system has 8 measures. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand, featuring chords and moving bass lines. The dynamic marking *p* is present. Fingerings 4 2 3 2 are indicated in the left hand.

Continuation of the 'Tysiąc walecznych.' score, consisting of two systems of music. The first system has 8 measures, and the second system has 8 measures. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand, featuring chords and moving bass lines. The dynamic marking *mf* is present. Fingerings 4 3 2 3 are indicated in the left hand.

Continuation of the 'Tysiąc walecznych.' score, consisting of two systems of music. The first system has 8 measures, and the second system has 8 measures. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand, featuring chords and moving bass lines. Fingerings 2 3 2 are indicated in the left hand.

Mazurek.
Vivo.

F. Chopin.

Rigoletto.

Verdi.

Mazurek z „Krakowiaków i Goralii”

A musical score for a piece in G major and 3/4 time. The treble staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The bass staff features a rhythmic accompaniment of chords and single notes. A forte (*f*) dynamic marking is present at the beginning.

Pieśń tyrolska

A musical score for 'Pieśń tyrolska' in D major and 3/4 time. The treble staff has a simple melody, while the bass staff provides a steady accompaniment with chords.

A continuation of the 'Pieśń tyrolska' score, showing further development of the melody and accompaniment.

Hej tam w karczmie za stołem. Mazur.

A musical score for 'Hej tam w karczmie za stołem. Mazur.' in B-flat major and 3/4 time. The treble staff features a lively melody, and the bass staff has a rhythmic accompaniment. A 'Cresc.' marking is visible in the bass staff.

A continuation of the 'Hej tam w karczmie za stołem. Mazur.' score. It includes dynamic markings for *rallent.* and *a tempo*. The bass staff has some notes with a '4' below them, possibly indicating a quarter note.

The final section of the 'Hej tam w karczmie za stołem. Mazur.' score, featuring a *sfz* (sforzando) and *f* (forte) dynamic marking. The piece concludes with a double bar line.

Pomoc dajcie mnie rodacy.

First system of musical notation for 'Pomoc dajcie mnie rodacy.' It consists of a treble and bass clef staff in 3/4 time, with a key signature of one flat (B-flat). The melody is in the treble clef, and the accompaniment is in the bass clef.

Second system of musical notation for 'Pomoc dajcie mnie rodacy.' It includes dynamic markings: *f* (forte) in the first measure, *p* (piano) in the second measure, and *mf* (mezzo-forte) in the third measure. The system ends with a repeat sign.

Third system of musical notation for 'Pomoc dajcie mnie rodacy.' It features first and second endings, marked '1.' and '2.' respectively. The system concludes with a double bar line.

„Z nad Wisły” Krakowiak.

A. Wroński, Op. 193.

First system of musical notation for '„Z nad Wisły” Krakowiak.' It is in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked 'Allegro.' and the dynamics include *p* (piano).

Second system of musical notation for '„Z nad Wisły” Krakowiak.' It includes a dynamic marking of *f* (forte) in the second measure.

Third system of musical notation for '„Z nad Wisły” Krakowiak.' It concludes the piece with a double bar line.

First system of musical notation, featuring a treble and bass clef with a key signature of one sharp (F#). The piece begins with a forte (*ff*) dynamic. The bass line consists of a steady eighth-note accompaniment, while the treble line features a melodic line with eighth and sixteenth notes.

Second system of musical notation, continuing the piece. The treble line has a repeat sign at the beginning of the system. The bass line continues with its eighth-note accompaniment.

Third system of musical notation, concluding the first section. The treble line ends with a double bar line and repeat dots. The bass line continues with eighth notes.

Gdybym ja była słoneczkiem na niebie.

Chopin.

Fourth system of musical notation, starting with the tempo marking *Andantino* and a piano (*p*) dynamic. The time signature is 3/4. The treble line features a melodic line with slurs, and the bass line has a simple accompaniment of chords.

Fifth system of musical notation, continuing the *Andantino* section. The treble line has a melodic line with slurs, and the bass line has a simple accompaniment.

Sixth system of musical notation, concluding the *Andantino* section. The treble line has a melodic line with slurs, and the bass line has a simple accompaniment.

Pieśń ludowa.

The first system of music for 'Pieśń ludowa' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a 3/4 time signature, featuring a melody of eighth and quarter notes. The lower staff is in bass clef, providing a harmonic accompaniment with chords and single notes.

The second system continues the piece. The upper staff shows a melodic line with some chromaticism. The lower staff includes dynamic markings: *mf* (mezzo-forte) at the beginning and *p* (piano) later in the system.

The third system concludes the 'Pieśń ludowa' section. It features dynamic markings of *f* (forte), *rit.* (ritardando), and *p* (piano).

Krakowiak.

The first system of 'Krakowiak' is in 2/4 time. The upper staff has a lively melody with eighth notes. The lower staff provides a rhythmic accompaniment with chords and eighth-note patterns.

The second system of 'Krakowiak' continues the rhythmic and melodic development. It includes dynamic markings of *f* (forte) and *p* (piano).

The third system concludes the 'Krakowiak' section, featuring dynamic markings of *f* (forte) and *p* (piano).

Raz gdy byłem. Mazur.

The first system of the Mazur features a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The melody consists of eighth and quarter notes. The bass clef accompaniment is primarily composed of chords, with some eighth notes in the left hand.

The second system continues the Mazur, showing the continuation of the melodic line in the treble and the chordal accompaniment in the bass. The piece concludes with a double bar line.

Arya z Halki.
Moderato.

St. Moniuszko.

The first system of the Aria is in a treble clef with a key signature of two flats (Bb, Eb) and a common time signature (C). The tempo is marked 'Moderato'. The melody begins with a whole rest, followed by eighth and quarter notes. The bass clef accompaniment starts with a piano (*p*) dynamic and consists of chords and eighth notes.

The second system of the Aria continues the melodic and accompanimental lines. It includes dynamic markings such as *f* (forte) and *p* (piano) within the system.

The third system of the Aria features more complex melodic passages in the treble, including sixteenth notes. The bass clef accompaniment includes dynamic markings for *f* and *fp* (fortissimo piano).

The fourth system of the Aria concludes the piece with a final melodic phrase in the treble and a sustained chordal accompaniment in the bass, ending with a fermata over the final note.

Obertas Łobzowski

The first system of music for 'Obertas Łobzowski' is written in 3/8 time. The right hand features a rhythmic melody of eighth notes, while the left hand provides a steady accompaniment of eighth notes.

The second system continues the piece, starting with a forte (*f*) dynamic marking. The right hand melody becomes more complex with some sixteenth notes, and the left hand accompaniment includes some chords.

Krakowiak

The first system of 'Krakowiak' is in 2/4 time with a key signature of one flat. The right hand has a melody of quarter and eighth notes, and the left hand has a rhythmic accompaniment of eighth notes.

The second system of 'Krakowiak' begins with a forte (*f*) dynamic. The right hand melody is more active with sixteenth notes, and the left hand accompaniment features some chords and eighth notes.

O gwiazdeczko

The first system of 'O gwiazdeczko' is in 3/4 time. The right hand has a simple melody of quarter notes, and the left hand has a rhythmic accompaniment of eighth notes.

The second system of 'O gwiazdeczko' continues the melody in the right hand and the accompaniment in the left hand, ending with a repeat sign.

1. 2.

Kołomyjka
Allegretto.

mf *f* *mf* *f*

mf 1. 2.

Marsz obozowy

A. Wroński

fff 3

ff

1. 2.

f g a h c d e f

Jak się dobrze składa
Andantino quasi Allegretto

J. Gall

The musical score is written for piano in G major and 3/4 time. It consists of six systems, each with a treble and bass staff. The first system is marked "semplice". The second system contains several triplet markings. The fourth system includes the tempo markings "poco rall." and "a tempo". The piece concludes with a final cadence in the sixth system.

coro 0-4 p=2 f=1

Arya z kurantami z op. „Straszny dwór“
Andante con anima

St. Moniuszko

First system of musical notation, measures 1-4. The right hand has a melodic line starting with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. The left hand has a rhythmic accompaniment of eighth notes. Dynamics include 'f' and 'p'.

Second system of musical notation, measures 5-8. The right hand continues the melodic line with quarter notes. The left hand continues the eighth-note accompaniment.

Third system of musical notation, measures 9-12. The right hand has a melodic line with some slurs. The left hand continues the accompaniment. Dynamics include 'pp'.

Fourth system of musical notation, measures 13-16. The right hand has a melodic line with slurs. The left hand has a more active accompaniment. Dynamics include 'rit. pp' and 'pp'.

Fifth system of musical notation, measures 17-20. The right hand has a melodic line with slurs. The left hand continues the accompaniment.

Sixth system of musical notation, measures 21-24. The right hand has a melodic line with slurs. The left hand continues the accompaniment.

Carmen

Tempo di marcia

G. Bizet

The first system of musical notation for 'Carmen' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It begins with a dynamic marking of *f* and contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staff is in bass clef with a common time signature (C) and contains a bass line with chords and eighth notes.

The second system of musical notation for 'Carmen' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat (Bb) and a common time signature (C). It begins with a dynamic marking of *ff* and contains a melodic line with eighth notes. The lower staff is in bass clef with a common time signature (C) and contains a bass line with chords and eighth notes. A first ending bracket labeled '1.' spans the final two measures, ending with a double bar line and repeat dots.

The third system of musical notation for 'Carmen' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat (Bb) and a common time signature (C). It begins with a dynamic marking of *f* and contains a melodic line with eighth notes. The lower staff is in bass clef with a common time signature (C) and contains a bass line with chords and eighth notes. A second ending bracket labeled '2.' spans the first two measures, ending with a double bar line and repeat dots.

The fourth system of musical notation for 'Carmen' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat (Bb) and a common time signature (C). It contains a melodic line with eighth notes. The lower staff is in bass clef with a common time signature (C) and contains a bass line with chords and eighth notes. A first ending bracket labeled '1.' spans the final two measures, ending with a double bar line and repeat dots.

The fifth system of musical notation for 'Carmen' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat (Bb) and a common time signature (C). It contains a melodic line with eighth notes and rests. The lower staff is in bass clef with a common time signature (C) and contains a bass line with chords and eighth notes. A first ending bracket labeled '1. a tempo' spans the final two measures, ending with a double bar line and repeat dots. A second ending bracket labeled '2.' spans the final two measures, ending with a double bar line and repeat dots.

Warszawianka

The first system of musical notation for 'Warszawianka' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It begins with a dynamic marking of *p* and contains a melodic line with eighth notes. The lower staff is in bass clef with a common time signature (C) and contains a bass line with chords and eighth notes.

Kozak

Andantino

St. Moniuszko

Dumka Zosi z op. Flis
Andantino

St. Moniuszko

The first system of the musical score is in 3/4 time and B-flat major. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords. Performance markings include *cresc. ff*, *rallent.*, *dim.*, and *p*.

The second system continues the piece, showing a more active left hand with chords and a melodic line in the right hand. A *f* dynamic marking is present.

The third system features a melodic line in the right hand and a steady accompaniment in the left hand. The key signature changes to C major at the end of the system.

The fourth system includes a triplet of eighth notes in the right hand and a similar triplet in the left hand. Dynamics range from *p* to *f*.

The fifth system begins with the instruction *un poco più lento*. It features a melodic line in the right hand and a chordal accompaniment in the left hand. Dynamics include *mf*, *cresc. molto*, *rall.*, *p*, and *pp*.

The sixth system concludes the piece with a melodic line in the right hand and a triplet accompaniment in the left hand. The final dynamic marking is *ppp*.

cresc. ff rallent.

Węgierski Taniec
Allegro moderato

p

ff

rit.

ff a tempo

Coda *ff*

Tyrolska pieśń ludowa.
Andantino

First system of the piano score for 'Tyrolska pieśń ludowa.' It features a treble and bass clef with a 3/4 time signature. The key signature has one flat (B-flat). The melody in the treble clef begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The bass clef provides a simple harmonic accompaniment.

Second system of the piano score, including a first ending (marked '1.') and a second ending (marked '2.'). The first ending leads back to the beginning of the piece, while the second ending concludes the piece. The treble clef contains the melodic line with some grace notes, and the bass clef continues the accompaniment.

Third system of the piano score, showing the final measures of the piece. The treble clef has some final chords and melodic fragments, while the bass clef provides the final accompaniment.

Flet czarodziejski.

W. A. Mozart

First system of the piano score for 'Flet czarodziejski.' It is in a 3/4 time signature with a key signature of two sharps (D major). The melody in the treble clef is marked piano (*p*). The bass clef provides a steady accompaniment.

Second system of the piano score, continuing the melodic and harmonic development. The treble clef features a series of eighth and sixteenth notes, while the bass clef maintains the accompaniment.

Third system of the piano score, showing the final measures of the piece. The treble clef has a more complex melodic line with some grace notes and ornaments, while the bass clef provides the final accompaniment.

Polonez Kościuszki.

Marsz żałobny

F. Chopin

The first system of the score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. Both are in the key of B-flat major (two flats) and common time (C). The music features a steady eighth-note accompaniment in the bass and a melody of eighth and sixteenth notes in the treble.

The second system continues the piece. It begins with a dynamic marking of *mf* (mezzo-forte). The notation includes various articulations and a repeat sign at the end of the system.

The third system starts with a dynamic marking of *p* (piano). It features a repeat sign at the beginning and includes some chromatic alterations in the bass line.

The fourth system begins with a dynamic marking of *f* (forte). The bass line shows some chromatic movement and a repeat sign at the end of the system.

The fifth system continues the piece with the same rhythmic and melodic patterns as the previous systems.

The sixth system concludes the piece. It begins with a dynamic marking of *mf* and ends with a repeat sign.

Kujawiak
Allegretto

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 3/4 time signature. It contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, featuring a bass line with eighth notes and chords.

The second system continues the piece. The upper staff features a melodic line with eighth notes and some triplet markings. The lower staff continues with a bass line of eighth notes and chords.

The third system shows a change in the upper staff's melody, with some notes beamed together. The lower staff continues with a steady bass line of eighth notes and chords.

The fourth system continues the piece. The upper staff has a melodic line with eighth notes. The lower staff features a bass line with eighth notes and chords.

The fifth system continues the piece. The upper staff has a melodic line with eighth notes and some triplet markings. The lower staff continues with a bass line of eighth notes and chords.

The sixth system is the final one on the page. It includes a melodic line with eighth notes and triplet markings. The lower staff features a bass line with eighth notes and chords. The word "rall." is written below the bass line in the final measures, indicating a deceleration. The piece concludes with a final chord.

Carmen: Habanera

G. Bizet

The first system of the Habanera is written in 3/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It begins with a piano (*p*) dynamic. The right hand features a melodic line with triplet markings, while the left hand provides a steady accompaniment of eighth notes.

The second system continues the piece and includes first and second endings. The first ending leads back to the beginning of the system, while the second ending leads to a new section. The dynamic changes to mezzo-forte (*mf*) in the second ending.

The third system marks a key signature change to two sharps (D major). The right hand continues with triplet figures, and the left hand maintains the eighth-note accompaniment.

The fourth system continues the eighth-note accompaniment in the left hand, with the right hand playing a series of eighth-note chords.

The fifth system features a dynamic shift between forte (*f*) and piano (*p*). The right hand plays chords with a forte dynamic, while the left hand remains piano.

The sixth system concludes the piece with first and second endings. It features a piano (*p*) dynamic and a crescendo (*cresc.*) marking leading to a forte (*f*) dynamic in the first ending.

Polna różyczka
Semplice

F. Schubert

The first system of the score consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. The music begins with a piano (*pp*) dynamic. The right hand plays a simple melody with eighth and quarter notes, while the left hand provides a steady accompaniment of eighth notes.

The second system continues the piece. The right hand features a more active melodic line with some sixteenth-note passages. A *cresc.* (crescendo) marking is placed above the right hand in the third measure of this system. The left hand continues with a consistent eighth-note accompaniment.

The third system shows the right hand playing a melodic phrase with a fermata over the final note. The left hand accompaniment remains steady. A *pp* dynamic marking is present at the beginning of the system.

The fourth system continues with the right hand melody and left hand accompaniment. A *pp* dynamic marking is present at the beginning of the system.

The fifth system features a *cresc.* marking in the right hand and a *pp* marking in the left hand towards the end of the system.

The sixth system concludes the piece. The right hand melody ends with a fermata, and the left hand accompaniment finishes with a final chord. The piece ends with a double bar line.

Zuch Stach. Mazur

A. Wroński Op. 182.

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). The lower staff is in bass clef with the same key signature. The music features a series of chords and melodic lines. Dynamic markings include *f*, *ff*, *mf*, and *ff*. There are three triplet markings (indicated by a '3' over a bracket) in the upper staff.

The second system of musical notation continues the piece. It features dynamic markings of *p* and *f*. The system concludes with a double bar line and the word *Fine* written below the bass staff.

The third system of musical notation continues the piece. It features a dynamic marking of *f*. The system concludes with a double bar line and the instruction *D.C. al fine* written below the bass staff.

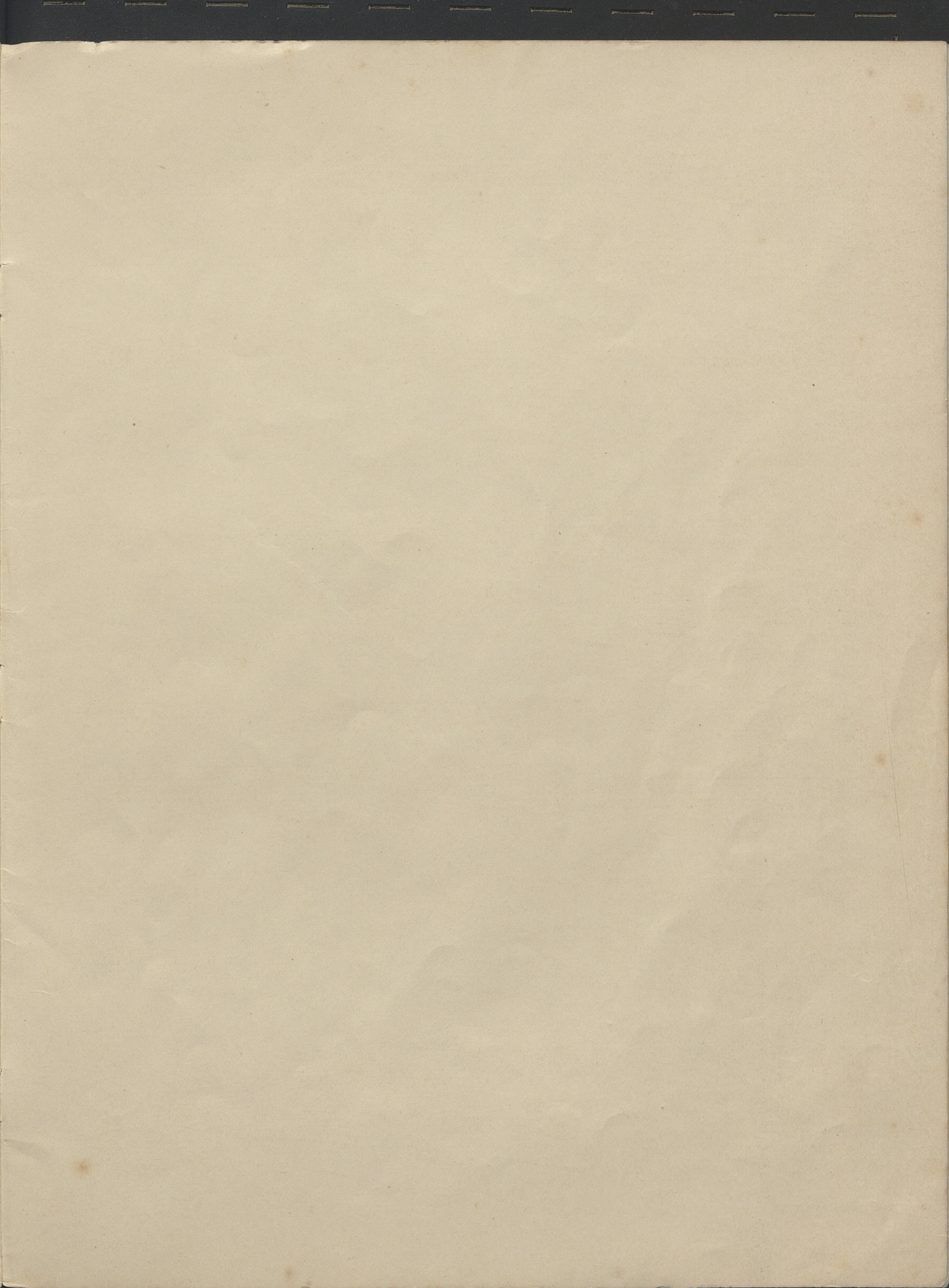
The Trio section begins with the word *Trio* written above the treble staff. The music is characterized by a steady accompaniment of chords in the bass staff and a melodic line in the treble staff. The dynamic marking is *mf*.

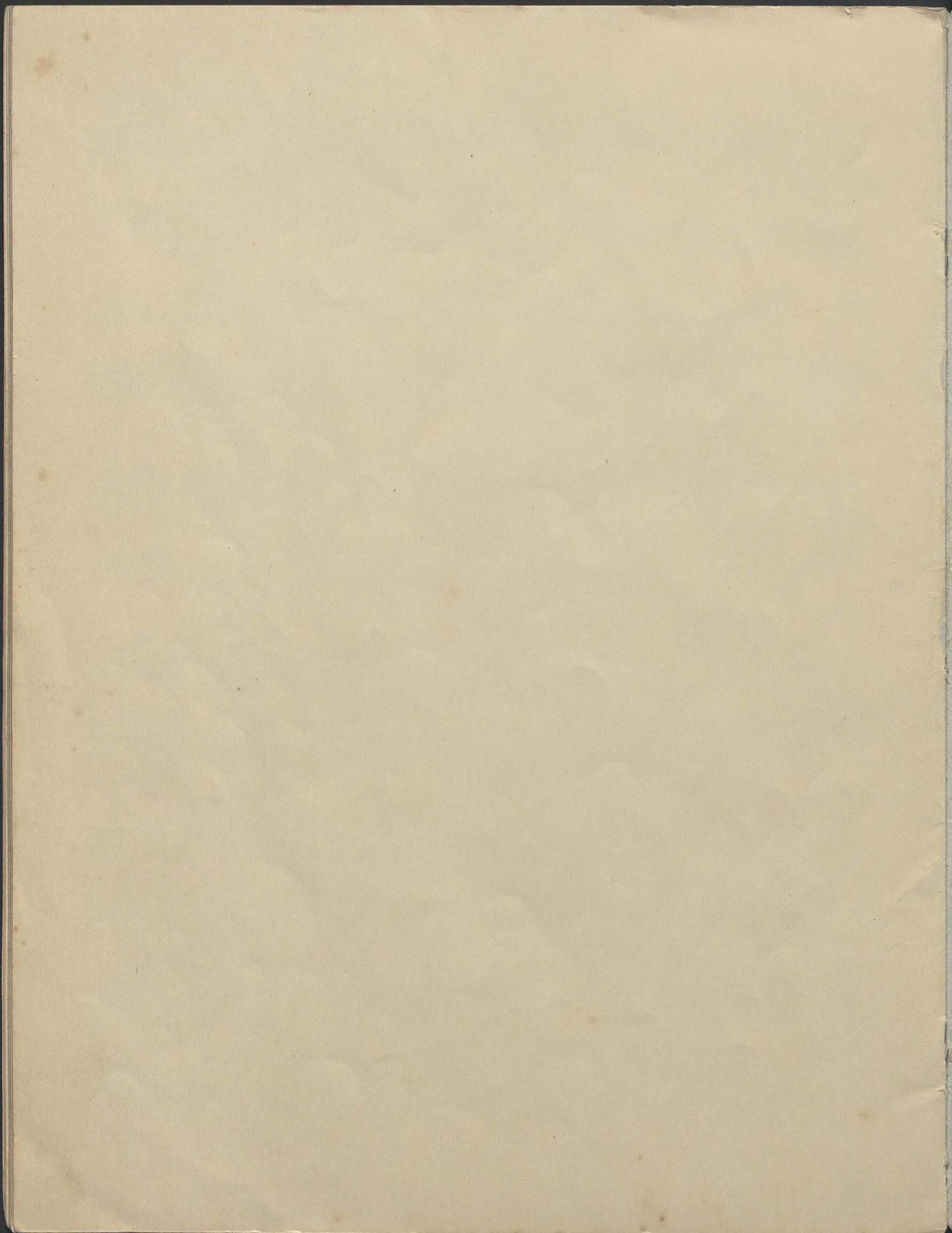
The fourth system of musical notation continues the Trio section. It features a steady accompaniment of chords in the bass staff and a melodic line in the treble staff.

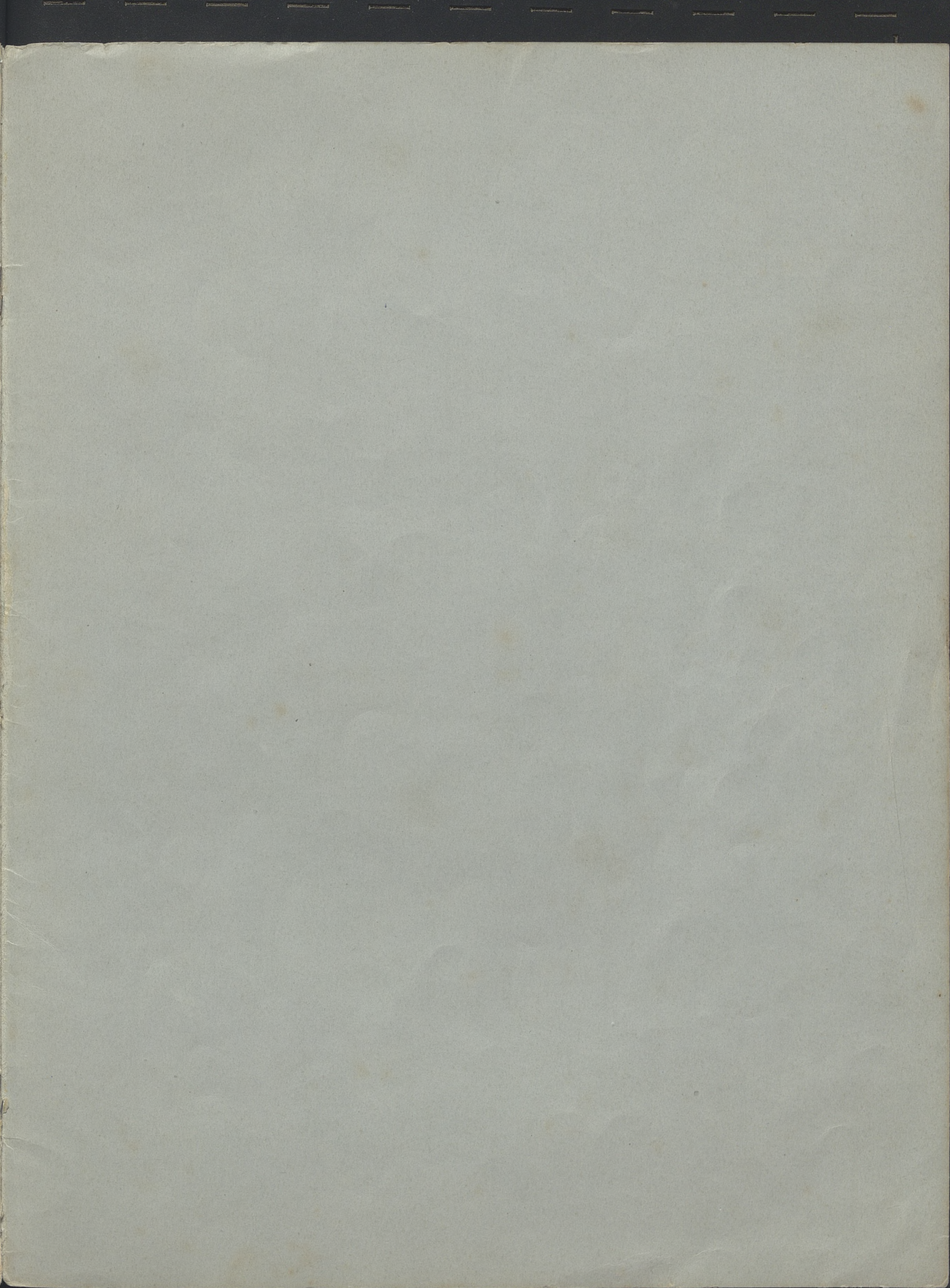
The fifth system of musical notation concludes the Trio section. It features a triplet marking in the upper staff. The system concludes with a double bar line and the instruction *D.C. al Fine* written below the bass staff.

A.P.i Ska 289

**KSIĘGARNIA, SKŁAD i WYDAWNICTWO
NUT MUZYCZNYCH
A. PIWARSKIEGO i S-ki
w KRAKOWIE**

poleca wydane własnym nakładem:

- KOWICKI ST.** Szkoła gry na trąbce (Flügelhorn lub Cornet)
osnuta na melodyach swojskich Cena Kor. 3.—
- LANGER ANT.** Początki gry na skrzypcach.
Zeszyt I i II po Kor. 2.—
— Praktyczna szkoła na skrzypce. Nauka gry w 3-ciej
pozycji Kor. 2.—
- PLÖHN A.** Praktyczna szkoła gry na mandolinie. Wyda-
nie nowe, powiększone Kor. 3.—
— Praktyczna szkoła gry na gitarze Kor. 3.—

Oprócz powyższych szkół, księgarnia utrzymuje na składzie
wszelkie inne podręczniki do nauki gry na instrumentach
dętych, jakoteż i smyczkowych.

Katalogi wysyła się darmo i oplatnie.